

Vorige week woensdagavond stond in Alma 2 het milieu centraal. De 'multiculturele milieu-happening' heette 'Ekotopia' en u kunt er alles over lezen op pagina 3.
(foto Katrin VandenBosch)

Blanpain wil sociale zekerheid betalen met extra BTW-heffing Doe de armen de crisis betalen

Vorige week dinsdag stelde de Leuvense professor arbeidsrecht en voormalig VU-senator Roger Blanpain een alternatieve financiering van de sociale zekerheid voor aan de Belgische pers. Volgens de mediageile hoogleraar moeten de arbeidskosten omlaag. Daarom stelt hij voor de sociale bijdrage te vervangen door een extra BTW-heffing. Dat zou volgens Blanpain niet alleen positieve gevolgen hebben voor de werkgelegenheid. Het zou ook leiden tot bestrijding van het zwartwerk en tot een serieuze vereenvoudiging van de sociale zekerheid.

"Werkgelegenheid blijft een voorwerp van aanhoudende bezorgdheid en wordt terecht als een, zo niet de, prioritaire doelstelling van het beleid in ons land en in de Europese Unie vooropgesteld. Dit was ook zo op de recente Sociale Top in Kopenhagen.", zo opeent professor Blanpain zijn voorstel. Om tot een verhoging van de werkgelegenheid te komen, vraagt de hoogleraar flexibiliteit, creativiteit en het beheersen van de arbeidskosten. De uitvlagging van Sabena-piloten naar het voordeligere Luxemburg bevestigd volgens oud-VU-senator Blanpain nog maar eens de analyse dat de sociale zekerheidskost op een andere wijze dient te worden gefinancierd, willen we niet nog meer jobs naar het buitenland zien verdwijnen.

Zeven

De 1.250 miljard sociale zekerheidsuitgaven komen voor tachtig procent van de bijdragen op arbeid. Hiervan betalen de werkgevers ongeveer 53 %. De overige 27 % is afkomstig van werknemersbijdragen die afgehouden worden van de lonen. Die toestand is volgens Blanpain niet langer houdbaar: "Het systeem werkt zelfvernietigend. Omdat de arbeid zo duur is, wordt hij uit de markt geprijsd en worden de resterende activiteiten nog zwaarder aangeslagen." Blanpain wil dan ook dat de patronale lasten (de sociale bijdragen die door de werkgevers betaald worden) volledig worden geschrapt. De plus minus 600 miljard Belgische frank die die momenteel jaarlijks opleveren, dienen gevonden te worden in de BTW, de belasting op

de toegevoegde waarde. Aangezien deze verbruiksbelasting momenteel ongeveer 590 miljard per jaar oplevert, vraagt Blanpain op zijn minst een verduubeling van de BTW. Hoewel dat voorstel afgelopen zondag in het BRT-programma 'De Zevende Dag' door Mia De Vits (ABVV) als onrealistisch en sociaal werd bestempeld, hield Blanpain voet bij stuk.

Ridder

Blanpain heeft natuurlijk gelijk als hij stelt dat de hoge werkloosheid één van de belangrijkste problemen van onze maatschappij vormt. Ongeveer 500.000 werklozen zijn volledig uitkeringsgerechtigd en terug te vinden in de officiële werkloosheidsstatistiek. Daarnaast wordt nog eens het-

zelfde aantal werklozen niet opgenomen in de werkloosheidscijfers. Het gaat om werklozen zonder recht op uitkering, werklozen die een beroepsopleiding volgen, deeltijds werkenden, bruggepensioneerden, oudere werklozen "die niet meer werkzoekend zijn" en mensen in tewerkstellingsprogramma's of loopbaanonderbrekers. Meer dan één miljoen Belgen worden op de één of andere manier persoonlijk gekonfronteerd met werkloosheid. Dat is ongeveer een vierde van de actieve bevolking.

Om het werkloosheidsprobleem op te lossen, worden er — buiten een aantal alternatieve voorstellen zoals het basisinkomen waarbij de band tussen inkomen en arbeid volledig wordt doorbroken — voornamelijk twee soorten oplossingen voorgesteld: vermindering van de loonkost of arbeidsherverdeling. Voorstanders van de eerste oplossing vertrekken van de denkpost dat economische groei vanzelf nieuwe werkgelegenheid met zich mee brengt. Om economisch te groeien, moet de concurrentiekracht van onze ondernemingen echter verbeterd worden. Dat kan volgens hen enkel door de loonkost te verlagen, dus door enerzijds de lonen te bevriezen (vandaag de loonstop die werd afgekondigd door de regering Dehaene), en anderzijds door een verlaging van de

vervolg op pag. 2

Sukcesvol optreden van Bill Gates in sporthal De Nayer Microsoftsirkus gedurende enkele uren te gast in Leuven

Vorige donderdag kreeg de KU Leuven de grote baas van Microsoft over de vloer voor een lezing over 'The Impact of the Digital Revolution on Corporation's Business'. De informatika-paus gaf op beminlijke wijze enkele stereotiepe verhalen ten beste over de toekomstige mogelijkheden, gaf kort antwoord op enkele vragen, en verliet na een veertig minuten het pand. De man die enkele minuten later het nieuwste produkt van de supermiljonair demonstreerde, toonde op overtuigende wijze aan dat ook in de toekomst de zaken af en toe in het honderd zullen lopen.

Ongeveer 2000 mensen waren afgezaakt naar de sporthal De Nayer om de eksentrieke wonderboy in levende lijve mee te maken. Onder de aanwezigen waren zakenrelaties, professoren, studenten en andere nieuwsgierigen. Zij werden ontvangen in een lietwat futuristisch aandoend decor van computers en videoschermen die beelden van de spreker, computerschermen of videofilmpljes lieten zien. Er was ook gezorgd voor een ISDN telefoonverbinding met de kampus in Kortrijk waar men het hele spektakel rechtstreeks kon volgen. In schril contrast echter met de inzet van al die technische middelen was de slechte verstaanbaarheid van het betoog achter in de zaal.

Ambulance

Hoewel de uitnodiging duidelijk vermeldde dat de bezoeker stopt om kwart voor drie aanwezig moest zijn, kwamen heel wat mensen te laat voor de inleidende speech van de rektor. Deze had het uiteraard over de cruciale rol van de informatika voor de komende maatschappelijke ontwikkelingen en ook over Eurospace, een project van de universiteit dat een steentje wil bijdragen aan de ontwikkeling van de derde wereld door aldaar onderwijs te verstrekken via satellietverbinding. De rektor stak zijn bewondering voor Gates niet onder stoelen of banken, hij zou naar eigen zeggen het hoofd hebben gebogen voor de man als de zeden en gewoonten van de universiteit dat hadden toegestaan.

Gates zelf, in eenvoudig kostuum gestoken, zag er ontspannen uit. In keurig Engels en op een toon die wist te boeien, besprak hij wat er op het vlak van informatika reeds was verwezenlijkt en wat ons nog te wachten staat. Daarbij vertelde hij weinig nieuws of wereldschokkends, vooral het belang van netwerken werd nog eens extra in de verf gezet. Videofilmpljes illustreerden een aantal toepassingen van

computers in het jaar 2005 voor wat betreft onderwijs en geneeskunde. Vooral dat laatste sprak aan: dokters die hun diagnose al kunnen stellen terwijl u nog in de ambulance onderweg bent naar spoedgeval, het lijkt inderdaad een hele vooruitgang. Het geheel duurde zo'n veertig minuten en was kwo nivo duidelijk eerder gericht op de geïnteresseerde leek dan op de specialist of freak.

Botsing

De vragen die volgden waren meestal voorbereid en niet direct verbijterend, de kans om er één te stellen was beperkt en de antwoorden waren kort. Niemand bracht Gates' twijfelachtige methodes om de concurrentie eronder te houden ter sprake, noch zijn moeilijkheden met de Amerikaanse justitie. Ook zijn veelbesproken managementtechnieken en zijn

vervolg op pag. 3

BINNENIN

Drugs

4-5
Legaliseren of preventieren? Veto laat deze week verschillende meningen horen. Beide partijen hebben even weinig te zeggen, maar wij hadden toch de indruk dat de dame vóór legalisatie zich niet eens meer amuseerde. En u zal ze binnenkort ook nog het parlement in kunnen stemmen.

Gusta

8
Het pittige verhaal van Gusta Goossens, een moreel verontruste dame uit Kessel-Lo die erin slaagde om zónder bovengenoemde middelen in hogere sferen te geraken. En het is vanuit die sferen dat zij de rest van de wereldbevolking met bankbilksens bestookt.

Manga

10
En wat zien wij dan, daarboven in de zevende hemel? Toch geen schattige kostschoolmeisjes met gigantische ogen en blonde staartjes zeker. Maar helaas: al gauw duiken er allerlei slijmerige tentakels op, die vast blijven te zitten aan afstotelijke overvindingen. Gelukkig is het allemaal maar een filmpje of een tekeningetje.

Overleggaan tussen stad en student

Het was al langer bekend geraakt via de pers. Er komt een overleggaan tussen het stadsbestuur en de studenten. Van een officiële uitnodiging van Tobback en co aan de studentenbeweging was tot vorige week nog geen sprake. Nu is die uitnodiging dan toch in de bus van 's Meiersstraat 5 gevallen. Het overleggaan tussen stad en studenten zou de eerste keer samenkomen op 28 maart.

In het overleggaan zetelen zeven studentenvertegenwoordigers: vijf van de universiteit en twee van de Leuvense hogescholen. Voor de Leuvense Overkoepelende Studentenorganisatie (Loko), de studentenbeweging van de KU Leuven, zal er van elk van de vijf raden een vertegenwoordiger zitten. Kringraad, Sportraad, Sociale Raad, Kultuurraad, en Portulaca zullen de volgende weken dus moeten beslissen wie ze als vertegenwoordigers naar het overleggaan sturen.

Van het stadsbestuur zullen naast burgemeester Tobback ook schepenen Carl Devlies, Bart Massart, Karin Jiroflée en Jaak Breepoels in het overleggaan zetelen. Carl Devlies is schepen van financiën, cultuur en toerisme, Bart Massart is bevoegd voor ruimtelijke ordening, monumentenzorg, en middenstand, Karin Jiroflée is de schepen van sociale zaken, onderwijs, jeugd en ontwikkelings samenwerking en Jaak Breepoels staat in voor grond- en huisvestingsbeleid, economische expansie en tewerkstelling.

(pvr)

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.
De brieven moeten betrekking hebben op in *Veto* behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studietoer en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggeplaatst worden in *Veto*.
Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ±1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Ithaka

Ik vind het artikel over Ithaka een slecht artikel. *Veto* gebruikt een woordje waar ik ongankelijk van toon. Ik heb geen zin om er in detail op in te gaan maar het komt er op neer dat *Veto* een gedachtegoed aanhangt dat er van uit gaat dat naar kunst kijkt en met kunst in contact komen, een objectievebaar gegeven is waarbij de kijkende ik (en zijn of haar nomen, voorkennis en eigen betekenisgeving) geen rol speelt.

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
☎ 016/22.44.38
☎ 016/22.01.03

Kolofon

Jaargang 21
nr. 25
20 maart 1995

Ver. uitg. Peter Van Rompaey,
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven

E-mail:
veto@tristan.arts.kuleuven.ac.be
Internet-Veto: http://www.arts.kuleuven.ac.be/projects/veto.html

Hoofdredactie:
Kris Jacobs
Redaktiesekretaris:
Peter Van Rompaey
Redactie:
Karel De Weerd, Henk Dheedene, Serge Franchoo, Martijn Graumans, Kristien Michiels, Joris Janssens

Doka: Karel De Weerd, Joris Dockx, Kris Jacobs, Katrin Vandenbosch, Lucie Van Gerwen
Medewerkers: Anemie Deckx, Koert Declercq, Filip De Keukeleere, Nadja Delbarre, Karen Desmet, Jos Leurs, Grietje Schepers, Tijl Vanbrabant, Barbara Van Hoestenbergh, Alexander Witas

Layout en vormgeving: Dirk Bernard, Anemie Deckx, Koert Declercq, Henk Dheedene, Bart Eeckhout, Serge Franchoo, Martijn Graumans, Kris Jacobs, Joris Janssens, Ineke Le Compte, Jos Leurs, Kristien Michiels, Frank Ribbens, Joris Van den Houtte, Peter Van Rompaey

DTP: Filip De Keukeleere, Jos Leurs, Hans Vandenabeele

Eindredactie: Henk Dheedene en Ineke Le Compte

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij Artoos (Kampenhout)
Opname 9000 exemplaren
ISSN-nummer 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 600fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redaktievergadering
ledere vrijdagmiddag om 15.00u

Permanente Onderwijskommissie Overbodige Wetenschappen Vergadering 2/3/95

Aanwezig: prof. L. Mediageil (voorzitter), prof. S. Bijnadood, prof. G. Problementhuis, prof. D. Kentiemandoptimisterie, prof. J. 'k Veegvierkantmijnvoetenaanmijn- onderwijsopdracht (notulist).

Verontschuldigd: niemand.
Afwezig: alle assistenten, alle studenten.

01. Goedkeuring van de notulen van 2/1/95

-De voorzitter merkt op dat hij (in verband met het te organiseren symposium) prof. Bijnadood geen "over het paard getilde boerenlul met Parkinson" heeft genoemd, maar wel een "onkonstruktieve gesprekspartner".
-De in deze zin gewijzigde notulen worden goedgekeurd door de vergadering.

02. Goedkeuring sokken

-De voorzitter nam in het verleden het initiatief om een paar sokken te laten ontwerpen dat dienst kan doen als relatiegeschenk voor de Fakulteit Overbodige Wetenschappen. Een eerder voorgesteld ontwerp werd door de vergadering verworpen daar het kousenbroef die het been tot kniehoogte bedekten en waarop bovendien het logo van de Fakulteit scheef was afgebeeld.

-Met het huidige ontwerp werd aan deze mankementen verholpen, de vergadering zet dan ook het licht op groen. De sokken van Overbodige Wetenschappen zullen vanaf eind mei op het sekretariaat verkrijgbaar zijn in drie kleuren (zwart, roze en groen).

volgens hem de waarheid meer recht zou doen.
-Hierop volgt een verhitte discussie waarbij prof. Mediageil prof. Problementhuis een "inkontinente blaaskaak met erektieproblemen" noemt.

-Het voorstel van prof. Kentiemandoptimisterie om de zaak te toetsen aan het dekret Coens wordt door de vergadering op hoogelach onthaald.
-Uiteindelijk besluit de vergadering om een werkgroep op te richten die zich zal beraden over de opportuniteit van het toevoegen van adjectieven aan de titels van de volgende opleidingonderdelen: "Metodologie van het speksnijden", "Ethische beschouwing van pilaarlijsten en paneeldecor", "Grondslagen van het schroben- en toffelzagen" en "Vergelijkende studie van de hokkepokey en de hullygully".

03. Adjectieven bij titels van opleidingonderdelen

-Prof. Problementhuis stelt zich vragen bij de naamverandering van het vak van prof. Mediageil "Studie van de zakvool". Dit wordt nu "Grondslag studie van de zakvool". Deze toevoeging zou volgens prof. Problementhuis suggereren dat andere opleidingonderdelen hun object slechts oppervlakkig bestuderen.
-Prof. Mediageil bevestigt dit vermoeden en stelt bovendien dat prof. Problementhuis de titel van zijn vak beter zou veranderen in "Totaal overbodige inleiding tot het smousjassen", wat

04. Rondvraag en mededelingen

-De voorzitter deelt mede dat hij voor de zoveelste keer verlegen is uitnodigingen te sturen naar de assistenten en de studenten.

-Prof. Bijnadood vraagt of er nog toezichten met kaviaar zijn. Alleen de champagne blijkt nog voorradig. De vergadering beslist om het budget voor de omlijsting van vergaderingen te verhogen.

AW

deel, over twee jaar staat geen enkele stagiair nog in het UZ.

4. De evaluatieformulieren dan: iedereen heeft de ziekenhuisfiches gedurende vier weken kunnen inzien. De persoonlijke evaluatieformulieren worden nauwelijks ingevuld door de derde dokkers. Daar proberen we nu iets aan te doen. Het is ons dus nu nog onmogelijk om daaruit relevante gegevens te puren. Met vermelde excessen wordt overigens wel degelijk rekening gehouden.

5. "Zelfs de ondernemingsdrang van Medica lijkt niet echt groot". Professor Maschelein vroeg ons om objectivering van de klachten. Daartoe heeft Medica een verplichte sociale enquête opgesteld voor volgend jaar zodat we met concreet silfermateriaal

verder kunnen werken. Werkgroep Stages lost daarnaast ook een aantal praktische besommeringen op, samen met het stagesekretariaat, alleen schreeuwen we dat niet zomaar van de dakken.

6. Er werd wel degelijk één concreet resultaat bereikt op de 'louter informatieve vergadering' met de universiteit. Vanaf volgend jaar zullen de beursstudenten niet plotseling als 'pendelstudent' gekatalogiseerd worden (en een kleinere beurs krijgen).

Katrien Keppens,
Algemeen Stagekapitein
Michiel Danneels,
Stagekapitein Diverse Landen

nvd: Ook wij waren aangenaam verrast

toen we weer eens een lezersbrief van Medica in de bus vonden, en dan nog niet eens over het gebruikelijke onderwerp. Onze stemming sloeg helaas niet om. *Veto* heeft namelijk naar aanleiding van het artikel over de stageproblematiek ettelijke gesprekken gehad met vertegenwoordigers van Medica. De zes verschillende punten die u aanhaalt zijn stuk voor stuk zaken die wij uit die bron vernomen hebben, of zijn feiten die die personen, en nog andere bronnen, blijkbaar niet de moeite waard vonden te vermelden. Ook het bestaan van stagekapiteins is ons vreemd genoeg niet ter ore gekomen, laat staan dat wij naar u doorverwezen werden. Maar geen paniek. U mag uw versie van het verhaal gerust eens van ons dak komen schreeuwen. Goede vaart.

Medica

Wij waren aangenaam verrast toen Medica in *Veto* 22 aan bod kwam in verband met de stageproblematiek. Helaas sloeg die stemming om, toen we uw analyse lazen. Een kort overzicht:

1. Vooraf een correctie van de verouderde gegevens die u per vergissing van Medica kreeg. Er zijn dit jaar respectievelijk 64, 42 en 25 studenten geselecteerd voor diverse landen, Zuid-Afrika en Zuid-Amerika. Ook zijn de buitenlandse niet vermeld, die allen vier maand stagen mogen lopen in hun eigen land. Het totaal aantal maanden in het buitenland (zonder land van herkomst) ligt trouwens boven de 'maksimumnorm' van 10%.

2. De Erasmusplaatsen worden aangeboden binnen een uitgebreide lijst, waar ze wegens de beurzen zeer in trek zijn. De ziekenhuizen die van de lijst zijn geschrapt (onder andere ook Erasmusziekenhuizen) zijn geweerd omwille van slechte ervaringen, niet om plaats te ruimen voor Erasmus.

3. Het is niet juist dat de Fakulteit het aantal buitenlandse stagen beperkt om Gasthuisberg te kunnen valen met goede krachten. Integen-

Blanpain

vervolg van pag. 1

sociale zekerheidsbijdragen van de werkgevers. Het hoeft niet te verwonderen dat vooral de werkgeversorganisaties voorstander zijn van deze denkpiste.

Dat een verlaging van de sociale zekerheidsbijdragen niet zonder meer kan, is voor iedereen duidelijk. Het ziet er meer en meer naar uit dat de sociale bijdragen de kost van de sociale zekerheid in de toekomst amper zullen kunnen dragen. Een eenzijdige verlaging van die bijdragen is dan ook uit den boze, maar een hervorming van de sociale zekerheid dringt zich wel op. De VLD kwam vorig jaar bij monde van Dirk Van Mechelen en Pierre Chevalier al aandragen met een voorstel tot privatisering van de sociale zekerheid. In het voorstel zou de individuele burger voor de kosten — die bovendien hoger zouden liggen dan in het huidige stelsel — moeten opdraaien. Het werd door de andere partijen dan ook unaniem verworpen.

Voet

Anderen denken de werkgeversbijdragen te kunnen verlagen via alternatieve financieringskanalen. Zo wordt al een tijd gedacht aan een gedeeltelijke financiering van de sociale zekerheid via een energie- of CO₂-taks. Die taks gaat in fette uit van een

Waanzin

Een ander denkspoor dat wel eens gevuld wordt is een belasting op kapitaalopbrengsten. Dit houdt echter het gevaar van kapitaalvlucht in en moet dus ook op zijn minst Europees gebeuren. Verder wordt nog gedacht aan een bijkomende inkomensbelasting. De Belgische belastingdruk is echter al tamelijk hoog. Dat de bevolking zo'n maatregel de volgende verkiezingen zou austraften, is bovendien voor iedereen duidelijk.

Een vierde mogelijkheid ligt dus in het verhogen van de BTW. Het voorstel van Blanpain is niet nieuw maar werd tot voor kort door iedereen als onrealistisch beschouwd aangezien een stijging van de BTW-voeten de prijzen van de producten te sterk zouden doen afwijken van het Europese gemiddelde. Blanpain stelt echter dat het eindresultaat hetzelfde blijft. De BTW-verhoging zou dankzij de lagere personeelskosten gecompenseerd worden door een verlaging van de basisprijs exclusief BTW. Door het

voorstel wordt de import duurder en de export goedkoper.

De Financieel Economische Tijd vroeg Henri Bogaert, de baas van het Planburo en expert inzake alternatieve financiering van de sociale zekerheid, naar een reactie. Volgens Bogaert zou de hogere prijs voor ingevoerde producten twee ongewenste effecten hebben. Enerzijds worden die producten duurder voor de Belgische konsument en zal die dus meer geneigd zijn om zijn aankopen in het buitenland te doen. Anderzijds heeft die prijsstijging ook een stijging van het indexcijfer en dus van de lonen tot gevolg. De beruchte vicieuze cirkel dus. Het Planburo onderzocht enkele jaren geleden de effecten van een weliswaar kleinere alternatieve financiering van de sociale zekerheid. De effecten op de tewerkstelling waren er wel op korte termijn maar bleven erg beperkt.

Duaal

Dat sluit perfect aan bij de visie die mensen als Ricardo Petrella van de klub van Lissabon verkondigen: het heeft geen zin om aan de waanzin van de konkurentiewedloop mee te doen. De effecten van de lastenverhoging zijn immers slechts merkbaar tot de konkurent dezelfde maatregelen invoert. Op termijn leidt de wedloop enkel tot sociale afbraak.
Het valt trouwens te betwijfelen of België dezelfde weg op wil als de Verenigde Staten, waar ook premier Dehaene zo graag mee dweept. In de

Uittocht

Vermindering van de loonlast, met de bijbehorende opflakkering van de ekonomie als gevolg, zal op termijn dus helemaal niet zoveel jobs opleveren als Blanpain het wel voorstelt. Ook nu komt de Belgische werkloosheid, ondanks een sterke ekonomische groei, trouwens nog steeds op een hoger peil terecht. In zijn publicatie 'De negen nullen van lerend Vlaanderen' die vorig jaar verscheen, stelde Blanpain het zelf nog: "Zoveel is zeker dat zelfs indien de loonlast bij ons met vijftien procent of zelfs meer wordt verlicht de uittocht van bepaalde jobs daardoor niet zal worden afgeremd." Die "bepaalde jobs" worden voornamelijk uitgevoerd door laaggeschoolden. Bij een verhoging van de BTW lijken dan ook slechts de werkgevers en de gelukkigen met werk wel te varen. De anderen krijgen enkel een hogere levensduurte voorgeschoteld. Smakelijk.

Peter Van Rompaey

wel heel snelle verwezenlijking van de American Dream bleven onbesproken.

Er volgde een kleine pauze waarin Gates onder politie-escorte naar zijn volgende afspraak vertrok. Veel mensen hadden daarmee blijkbaar genoeg gezien want een groot deel van het publiek verliet de zaal. Ondertussen werd alles in gereedheid gebracht voor een demonstratie van het nieuwe produkt van Microsoft, Windows 95. Dit laatste systeem heeft een problematische ontwikkelingsgeschiedenis achter de rug. Verschillende keren

moest de release ervan worden uitgesteld omdat iets bleek te haperen. Maar die zorgen zouden nu achter de rug zijn en de meest recente proefversie kon dan ook worden voorgesteld.

De man die Gates's plaats innam bleek de sjarme en het charisma van zijn grote baas te ontberen, evenals zijn aksentloos Engels trouwens. De demonstratie zelf kreeg eerst te kampen met enkele kleine mankementen (filmpjes die stopten en menu's die niet naar beneden kwamen) om tenslotte helemaal de mist in te gaan: het hele systeem crashte, tot hilariteit van het nog resterende publiek. Ook deze pauze bleek helemaal niet onfeilbaar te zijn.

Alexander Witpas

Vakbonden in de jaren negentig Kruisvaarders van de demokratie

(foto Karel De Weerd)

Zijn de vakbonden in crisis of zijn ze belangrijker dan ooit? Zeker is dat de vertegenwoordiging van werknemers in bedrijven en de rol van de vakbonden in de politiek aan herziening toe zijn. Vanuit allerlei hoeken wordt de betekenis en de werking van de syndikale organisaties in vraag gesteld. In het boek 'Hier komen de deleges', uitgegeven door Epo, worden de vakbondsmilitanten zelf aan het woord gelaten.

Aan de hand van persoonlijke getuigenissen van vakbondsafgevaardigden wordt ingegaan op thema's als arbeidsverhoudingen, syndikale demokrasie, krisismaatregelen, racisme bij arbeiders en dergelijke meer. De vakbond wordt geprofileerd als een krachtige antifascistische tegenstrategie in een tijd van gelatenheid en pessimisme tegenover de opkomst van extreem-rechts.

In de strijd tegen het globaal plan van eind '93 toonden de Belgische arbeiders in een gemeenschappelijk vakbondsfrent een strijdzaamheid die deed denken aan de grote algemene stakingen van de jaren vijftig en zestig. De regering wou krisismaatregelen doorvoeren die de daling van het concurrentievermogen zouden gaan. Een strakkere loonpolitiek, arbeidsverdeling en een herziening van de sociale zekerheid waren er enkele van. De reactie van de werknemers was hevig, maar de vakbonden twiïfelden. Paul Labro, ABVV-af-

gevaardigde bij Philips vertelt: "Vijf dagen hebben de arbeiders ons gevolgd, daarna heeft de top van de twee vakbonden de akte laten doodbloeden. Ik vind die geschiedenis van het afblazen van de akte een echte ramp, omdat wij nu meer dan ooit een strijdbaar vakbond nodig hebben."

Belgisch?

De akties in Boel tonen de vakbond weer als een strijdbaar beweging. De nabijheid van de syndikale verkiezingen, die over twee maanden gehouden zullen worden, plaatst de vakbonden trouwens opnieuw in de schijnwerpers. De bundel 'Hier komen de deleges' wil de strijdbaarheid van de vakbondsmilitanten en de rol van de vakbeweging in deze veranderende maatschappij in de verf zetten.

Vakbondsafgevaardigden van verschillende strekkingen en uit verschillende sektoren worden aan het woord gelaten. Zo doet Maalke Seghers, ex-

'Multikulturele Milieuhappening' in Alma 2 Ekotopia: het slaapverwekkende eiland

Vorige week woensdag vond in Alma 2 het "eerste interactief Milieudebat" plaats. De 'stuwende kracht' achter het hele gebeuren waren de Leuvense Genoeë-vereniging, Acco en verschillende geëngageerde organisaties als Ster (Studenten tegen Racisme), Groezel, Jong Agalev en de 11.11.11-studenten. De titel van het debat, 'Ekotopia', was veelbelovend, temeer daar de Vlaamse minister van leefmilieu, Norbert de Batselier, één van de genodigde panelleden was. Een probleempje met een Vlaamse CVP-kollega verhinderde hem echter te komen opdagen.

Genoeë is, zoals ze zelf zeggen, "een onafhankelijk Groen Jongeren-netwerk dat in Vlaanderen zo'n twintig afdelingen telt. Vanuit een sociale, ekologische, basisdemokratische en geweldloze invalshoek willen zij werken en nadenken over een andere mens- en milieuvriendelijke samenleving". Woensdagavond was vrij groots opgevat, zoals blijkt uit de nieuwsbrief van Genoeë. Het moest een multikulturele milieuhappening worden, waar de bezoekers op een "kreatieve manier" in aanraking konden komen met de verschillende aspecten van Genoeë.

Het programma bestond uit twee delen. Tijdens het eerste gedeelte, van zes tot negen, werd aan verschillende organisaties de mogelijkheid gegeven zichzelf voor te stellen en werden er verschillende milieuproblemen en nieuwe initiatieven aangekaart, waaronder Velo (Veilig en Ecologisch in Leuven Op de fiets). Er werden verschillende standjes opgezet in de aparte eetzaal van Alma 2. Het moet echter gezegd: het geheel deed nogal doods en saai aan en het valt te betwijfelen of men op die manier studenten warm krijgt voor de milieuzak.

De aangekondigde 'te gekke cartoonvoorstelling' was het slordige resultaat van knip-, kopieer- en plakwerk. Van humor was nauwelijks sprake.

Om alle Alma-bezoekers in staat te stellen de 'echte' milieufleur op te snuiven werd er een speciale vegetarische Genoeë-schotel geserveerd en was er een 'free-podium' opgesteld. De muziek, als men het zo al mag noemen, die op het publiek werd gelost, was nauwelijks te genieten. En buiten wat oerpijn kan men rustig veronderstellen dat de toehoorders niets aan deze milieusensibiliseringscampagne overzagen hebben.

Pijn

Om twintig na negen, na nog een laatste nummer op het 'free podium' dat het gehoor van de toehoorders nog eens grondig op de proef stelde, kon het debat eindelijk beginnen. Door de crisis die zich die middag voorgedaan had in de Vlaamse Regering was minister De Batselier echter uitgenodigd in het televisiemagazine Ter Zake. Aangezien hij niet beschikt over de gave van blokkatie kwam z'n kabinet-sjef, Van Melkebeke, in zijn plaats.

ACV-afgevaardigde bij Sabena het verhaal van haar ontslag en het verzet dat de vakbond er tegen organiseerde. Antonio Cocciolo, Italiaanse hoofddelegee bij Caterpillar in Gosseles geeft zijn bedenkingen over de krachtsverhoudingen tussen de arbeiders en de patroon en gaat in op de discussie over het participatief management en de concurrentie. De getuigenissen van twee-entwintig afgevaardigden werden samengebracht door Jan Vandeputte, licentiaat sociologie, en Serge Deruette, assistent aan de ULB. Het is het resultaat van een echt Belgisch onderzoeksteam, dat zowel Vlaamse, Waalse, als Spaanse en Italiaanse gedelegeerden hun verhaal laat doen.

Vakbondsafgevaardigden leiden vergaderingen, organiseren akties en formuleren standpunten die aan de basis op de algemene vergaderingen voorgelegd worden. Een gedelegeerde zal soms zijn standpunten moeten korrigeren ten opzichte van de werknemers. Maar ook met de top van de vakbond kan hij van mening verschillen. Dat komt doordat de top dikwijls gedringerd wordt door mensen die nauwe banden hebben met de partijen.

In de hedendaagse welvaartsmaatschappij zijn politiek en economie immers sterk verbonden. Politieke beslissingen bepalen de economie en industriële en bankiers hebben hun invloed op de besluitvorming. Die verwevenheid vormt de grondslag van de Belgische overlegbesluitvorming die men 'neo-korporatisme' noemt. Het sociaal-economisch beleid wordt hoofdzakelijk bepaald door een gekanaliseerd overleg tussen de voornaamste vertegenwoordigende organisaties, waaronder de vakbonden, en de politieke overheid. De belangrijkste organisaties die deelnemen aan dat overleg zijn het Verbond van Belgische ondernemingen (VBO), het Algemeen Kristelijk Vakverbond (ACV) en het Algemeen Belgisch Vakverbond (ABVV).

Basis

De arbeidsverhoudingen, die wettelijke bepalingen, syndikale delegatie, ondernemingsraden, veiligheid en hygiëne, arbeidsduur en vakantie omvatten, worden door dat overleg

bepaald. De rol van de vakbonden in België is dan ook erg belangrijk. Volgens een onderzoek naar de voornaamste besluitvormers in België in de periode '89-'90 bekleedt ACV-voorzitter Willy Peirens de elfde plaats. "Natuurlijk doet een vakbond aan politiek doen om ook de werknemersbelangen te laten meetellen", zegt Peirens.

Naast het overleg op makronivo, dat reeds overvloedig bestudeerd werd door binnen- en buitenlandse sociologen en politiekologen is er het overleg op mikronivo, binnen de bedrijven. Bedrijfsraden, direktie en vakbond hebben daarin elk hun plaats die vastgelegd is in de KAO's, de kollektieve arbeidsovereenkomsten die het resultaat zijn van het overleg op makronivo. Deze werden tot nu toe veel minder onderzocht. "Hier komen de deleges" is een goede poging om de discussie over de actuele spanningen in de syndikale wereld te openen. Zo wordt door Béatrice Gillis duidelijk gemaakt dat ze werd afgedankt wegens haar syndikale opvattingen en haar rol in de akties tegen het globaal plan.

Spanningen

In verschillende getuigenissen wordt gereageerd tegen het participatief management: Door 'teamwork' en 'kwaliteitskringen' wil de bedrijfsleiding de arbeiders betrekken bij de verhoging van het rendement. Jacques Guillmot, ABVV-afgevaardigde in de Volkswagenfabriek van Vorst, veroordeelt het als een strategie van de direktie om het strijdsyndikalisme het zwijgen op te leggen: "de direktie wil werknemers en vakbonden betrekken in een bedrijfskultuur, zodat er een sfeer ontstaat waar de bedrijfsdoelstellingen van de direktie aannvaard worden."

Een ander discussiepunt dat in het boek uitvoerig aan bod komt, is de demokratisering binnen de vakbonden zelf. Danny Pauwels, ex-ABVV-gedelegeerde op de Boelwerk in Ternse: "Het vertrouwen veronderstelt dat er democratie heerst, dat je door de mannen verkozen wordt. Afgevaar-

Andere genodigden waren Michel Vandenbosch (Gaia), Luc Barbé (Agalev-volksvertegenwoordiger) en Leon Pierco (VLD-volksvertegenwoordiger). In een eerste gedeelte werd aan Michel Vandenbosch de gelegenheid gegeven om zijn organisatie voor te stellen. Deze kans liet hij, zoals we dat van hem gewoon zijn, niet onbetut.

In een tweede gedeelte werd aan de overige drie kandidaten de kans gegeven het woord te voeren. Van Melkebeke was duidelijk in zijn element. Hij kon een hele waslijst resultaten voorleggen van het beleid van minister De Batselier. De twee andere panelleden stampten enkel open deuren in en slaagden er dus niet in de aandacht van het slapetige publiek vast te houden.

Melk

Alle goede wil van de organisatoren ten spijt, kan men moeilijk stellen dat dit een geslaagd debat was. Dat vonden blijkbaar ook de toehoorders. Op het einde van het debat bleek het publiek gehalveerd. Organisatorisch schortte er heel wat. Het gekozen thema, 'milieu', was veel te breed. Men had beter een specifiek probleem gekozen (de milieuproblematiek is daar groot genoeg voor), waardoor de kandidaten hun uitzetting hadden kunnen toespitsen op één item. En nu de verkiezingskoorts stijgt, beperkten de panelleden zich duidelijk tot het debiteren van partijpolitieke slogans en het zichzelf op de borst kloppen voor groene realisaties.

Annemie Deckx

gedigd die worden aangesteld kunnen dat volgens mij niet hebben."

In de getuigenissen wordt ook ingegaan op de ideologische keuzes van de vakbonden. "Meer realisme of meer ideologie?", is de vraag. Men pleit voor een duidelijke maatschappijvisie die een kritische beoordeling van het kapitalisme inhoudt en een brede kijk heeft op actuele problemen. Raymond Vanderlooy, LBC-afgevaardigde bij de Generale Bank, Hasselt: "Ik ben ook sterk bezig met het vraagstuk van de ontwikkelingsamenwerking, de Noord-Zuidverhoudingen, en de Oost-Westverhoudingen, Want heel de economische politiek is allang geen nationale zaak alleen meer, ze heeft een internationale dimensie."

Verhaal

Verschillende keren wordt de vakbond afgeschilderd als stuwdam tegen racisme en fascisme. Toch is er volgens Ludo Segers, vakbondsafgevaardigde bij Nutricia ook een "schrik voor racisme bij eigen leden, waardoor ze zich niet echt durven engageren in Hand in Hand." Opmerkelijk is dat enkele van de gedelegeerden die hun verhaal doen in dit boek Spanjaarden of Italianen zijn, maar dat er geen Marokkaanse of Turkse deleges zijn. Of bestaan die (nog) niet?

Barbara Van Hoestenberghre 'Hier komen de deleges' is uitgegeven bij Epo onder redactie van Jan Vandeputte en Serge Deruette.

Wenst u een thesis met Tekstappeal

TYPE, DTP & COPYWRITING
016 / 48.19.36

De geboorte van een nieuwe partij Wordt er binnenkort geblowd in het Parlement?

Terwijl de Leuvense preventiedienst trots haar nieuwe anti-drugs campagne aan de pers voorstelt, worden elders in dit land plannen gesmeed om de legalisatie van softdrugs te verwezenlijken. De Belgische Cannabis Consumenten Bond (BCCB) bestaat nu ongeveer twee maanden en heeft als enig doel "de legalisatie van wiet en shit." Denise Aerts, de voorzitter van de Bond, legt in voortreffelijk 'Antwaarps' uit dat ze "haar vrijheid" desnoods in het parlement wil afdwingen. De BCCB komt dus op met de nationale verkiezingen.

Denise Aerts is van bij de oprichting op 9 december voorzitter van de Belgische Cannabis Consumenten Bond. Ze is veertig jaar en moeder van twee dochters van vijftien en zestien. Beiden hebben volgens haar ook bewust voor het blowen gekozen. Denise is het beu om op het toilet te kruipen en stiekem een jointje op te steken. Bij de damp van een kop koffie en een joint vertelt ze ons over het ontstaan van "den bond". Een soms nogal on-samenhangende uitleg, maar dat zal wel aan het ochtendlijke uur gelegen hebben.

Denise Aerts: "Hoe de bond onstaat is? Hé, ben je er al een aan het rollen?"

Veto: Nee, nee, gewoon een sigaretje.
Aerts: "De bond is geboren uit een zwaar gevoel van onmacht, de frustratie van geen rechten te hebben. Weet je, politici beslissen alles voor je. Er schiet voor ons bijna niets meer over. Op een bepaald moment begon ik me af te vragen wie nu eigenlijk de crimineel is. Volgens sommigen ben ik dat omdat ik rook, terwijl zij regels en reglementen opleggen die eigenlijk helemaal niet gewenst zijn. Ik ben toen naar Tuur Van Wallendaal, de ombudsman van Antwerpen, gestapt maar hij zei me: "Luister, met al het gezeur die me hier komt vertellen, kan ik me echt niet bezighouden. Dat zit allemaal in de illegaliteit."

Toen heb ik maar naar De Morgen gebeld en die hebben me doorgestuurd naar Highlife (Nederlands hasjesmagazine, nvd). De mensen van Highlife hebben me voortreffelijk opgevangen. Ze hebben uren met mij gebabbel en daarmee werd het gevoel dat ik effectief zelf iets moest gaan doen steviger en steviger. Ik dacht altijd: ik ga alleen vechten, voor mezelf, en dat is dus niet mogelijk. Ik zou volgens Van Wallendaal enkel legal softdrugs kunnen gebruiken als ik me compleet gek zou laten verklaren. Dan kan ik in één of andere medische dienst gaan blowen. Dat is natuurlijk de bedoeling niet en dus ben ik maar begonnen met een bond."

Lidkaart

Veto: Had u dan al last gehad met de politie?

Aerts: "Nee, helemaal niet. De enige keer dat de politie hier aan mijn deur stond was nadat ze een meisje van vijftien jaar hadden opgepakt. Ze had vier of vijf lidkaarten van de bond op zak en ze vroegen of ik het normaal vond dat iemand van vijftien jaar met

kaarten van de Cannabisbond op zak rondliep. Ik zei hen: "Ja, dat is de normaalste zaak van de wereld want zij die weten waar wij om vechten, zullen het met ons eens zijn. Daar staat geen leeftijd op. Iedereen leert op zijn moment. Het komt maar als het rijp is om te komen en als dat kind op vijftien al kaarten wil verkopen en besef wat er aan de hand is, proficiat. Dan is ze er vroeg bij."

Veto: Hoe probeert u uw doelstelling, de legalisatie van cannabis, te bereiken?

Aerts: "Ik denk dat de beste manier is zoveel mogelijk van je te laten horen, de mensen zodanig te informeren dat ook de gewone mens die geen gebruik is een besef krijgt van wat cannabis eigenlijk is. Cannabis is niet alleen de shit en de wiet die gerookt wordt. Cannabis betekent ook stof, papier, schoonheidsproducten, olie van de fijnste kwaliteit. Het heeft zelfs ooit een heel volk doen overleven, een volk dat compleet geteerd heeft op de zaadjes die ze op allerlei manieren verwerkten: als meel, olie, enzovoort."

"Hier in België is geen kloten, niks. Nederland. Moeten wij nu altijd onze burens gaan spijzen?"

Veto: Op welke manier willen jullie de bevolking dan informeren?

Aerts: "Door erover te spreken, door een krant uit te geven, door zoveel mogelijk manifestaties en feesten te organiseren, door te proberen de blowers bijeen te krijgen zodanig dat die mensen zichzelf ook uit en anderen aantrekken. We proberen zoveel mogelijk 'het woord' te verspreiden."

Veto: De blijde boodschap dus: Welke acties doet u dan concreet?

Aerts: "Ik ga onder andere een voorlichtingsdag organiseren voor parlementariërs, politici, industriërs en leden van de boerenbond. Niemand kan een goed oordeel vellen wanneer hij niet goed weet waarover het gaat. Ik vind dat die mensen recht hebben op een deffige voorlichting voor ze gaan beslissen of er nu kan gelegaliseerd worden of niet."

Wiettoer

"Wij zijn vorig weekend met een luxebus op wiettoer geweest naar Amsterdam. Agalev is ons toen bij het vertrek komen uitwaaien. Eigenlijk ging het niet echt zo. We stonden aan het station van Berchem en hun bus stond daar ook geparkeerd om te vertrekken naar Doel. Agalev ging er betogen. Bij het tellen van de mensen zei ik hen: "Wie we daar hebben, kamerlid Dua en senator Lozie. Dat vind ik nu sympatisch dat je ons komt uitwuiwen." Wel ja ik had wat geblowd. Ik zag die daar ineens staan en dacht 'wow'."

"Maar het grappigste gebeurde toen we bijna aan de Nederlandse grens waren. Ik zag daar zo'n doet en dacht van ja die hoort hier toch niet thuis. Die past zo toch niet in dit gezelschap. Hij zocht ook met niemand contact. Ik stap daar eens naar toe en vraag: "Hoe zijde ga hier ogenlijk op de bus terechtgekomen, via iemand die de ga kent of via de gaza?" "Bleek dat een Deen te zijn die op de ambassade in Brussel overnacht had. Hij ging mee betogen naar Doel. Ik zei: "Dan zitze gaa op de verkeerde bus." Dat was toch weer prachtig van Agalev, ze deden

ons zelfs uitgeleide tot aan de grens."

Veto: Bereikt u op die manier niet steeds dezelfde groep van mensen, diegenen die toch al voorstander zijn van de legalisatie van softdrugs?

Aerts: "Nee, toch niet. Ik denk dat er niet veel mensen zijn die weten dat onze allereerste jeans uit hennepstof bestond, dat de allereerste bijbels op henneppapier werden geschreven. Hoe denk je dat het komt dat die bijbels zo mooi versierd waren. Je gaat mij toch niet vertellen dat die paters de toppen van de cannabis wegsmeten. Ze hebben die nodig gehad om zo'n mooie missalen te maken."

Veto: Het gaat dus niet alleen om het blowen?

Aerts: "Nee, als ik u moet zeggen waarom er een bond is dan zal ik dat als volgt samenvatten: ze noemen mij een crimineel omdat ik zeg dat ik rechten heb als mens, omdat ik zeg dat alle softdrugs vrij moeten zijn. Laat toch iedereen doen wat hij wil zolang hij maar geen andere mensen schaadt. Iedereen moet maar een beetje verstand hebben en het gebruik zelf proberen te regelen naargelang zijn leven. Ik moet naar een coffeshop om een lichte rook te kunnen krijgen maar boven het parlement of het ministerie is ergens een restaurant waar alleen ministers en parlementairen binnen mogen. Als je daar voor de deur staat en binnen kijkt dan zie je niks dan flessen harddope staan (sterke drank, nvd). Dan vraag ik me toch af wie er nu eigenlijk crimineel is. Ik vraag henneppapier, papier waar pampers van kunnen gemaakt worden. Zij zeggen: "kap maar weer een bos", terwijl hennep elk jaar opnieuw groeit."

Langharig

Veto: Werken jullie samen met andere organisaties?

Aerts: "Ja (toont ons een hele lijst van verenigingen waaronder er een aantal zijn die ook de legalisatie van harddrugs willen), het is wel heel moeilijk om kontakten te leggen met dokters, advocaten, psychologen en politici. Zij blowen ook. Ze willen dan wel persoonlijk met mij praten en komen er ook allemaal uit uit maar verder gaat het niet. Ze hebben allemaal schrik voor hun carrière. Er is zelfs een advocaat bij wiens vader rechter is. Die heeft schrik voor wat zijn vader er zou van denken. Het is wel spijtig want dat soort mensen hebben we nodig. Het beeld dat de mensen van druggebruikers hebben is dat het langharig werkschuw tuig is. Maar ze zien niet de vaders en de moeders met een normale job en een normaal gezin."

Veto: Jullie doen naar eigen zeggen aan een bewustmakingspolitiek. Wijzen jullie ook op de eventuele schadelijke gevolgen van softdrugsgebruik?

Aerts: "Er zijn geen gevolgen. Wat heeft iedereen toch met gevolgen? Heb je al iemand zien dood vallen? Je komt wel in een roes natuurlijk. Iedereen heeft toch recht op een roes, op een vlucht uit de maatschappij."

Veto: Dat 'recht op roes' zal je enkel politiek kunnen afdwingen. Zijn er al kontakten met politici?

Aerts: "Ik wip af en toe het Europees parlement binnen en ga langs alle deuren om onze gazetten af te geven en te laten horen dat er een bond is. De bedoeling is dat ik van alle partijen te weten kom hoe ze nu juist tegenover ons staan. Stel dat wij massaal op hen stemen, hoeveel zetels kunnen wij dan bijwinnen. Pas vanaf het moment dat wij zo een vijftientig tot dertig zetels hebben, gaan wij een stem krijgen binnen het parlement. Nu luistert er nog niemand naar ons. Wij zijn met zo'n minderheid dat wij helemaal niet opvallen. Niemand wil voor ons opkomen buiten Vera Dua, Frans Lozie, Eddy Boutmans (allen Agalev, nvd), Jean-Pierre van Rossem en minister Vande Lanotte die ook al toegevoerd heeft dat hij een drugverleden heeft."

"Tegen het einde van het jaar zou ik de legalisatie van softdrugs graag geïmplementeerd zien. Daarom zeg ik dan ook tegen de boeren: "Plant, boeren, we verliezen weer een seizoen." Al is

Plant boeren plant

(foto Lucie Van Gerven)

het maar de gewone hennep. Ik krijg hier een vraag van een bedrijf voor een vaste levering henneppapier. Waar moet ik daar in godsnaam mee naar toe. Hier in België is geen kloten, niks. Nederland. Moeten wij nu altijd onze burens gaan spijzen?"

Tomaten

Veto: Stel dat de legalisatie er komt. Hoe moet die dan gerealiseerd worden? Moet de cannabis dan in de supermarkt liggen?

Aerts: "Nee, nee. Dat iedereen maar voor zichzelf en de burens kweekt zoals met sla en tomaten."

Veto: Niet iedereen heeft een tuin. Moet cannabis dan in coffeshops verkocht worden? Die zouden het harddruggebruik bevorderen.

RECHT OP ROES VOOR IEDEREEN

(tekening uit Het Blad van BCCB)

Aerts: "Het mag in coffeshops verkocht worden als die ook drank verkopen, maar niet alleen in de coffeshops want dan zitten we weer in dat hoekje waar we uitkomen. Ik denk niet dat coffeshops het harddruggebruik doen toenemen. Het enige wat er gebeurt, is dat je de blowers afzonderd. Op het moment dat je legaliseert, worden de harddopers ook afgezonderd van blowers."

Veto: Van de grote politieke partijen is enkel Agalev voor legalisatie. Waarom beginnen jullie nu de verkiezingen voor de deur staan zelf geen politieke partij? Het zou misschien sukses kunnen hebben. Kijk maar naar wat er met Van Rossem is gebeurd.

Aerts: "Als je ziet wat die politici er nu van maken, wat moet ik daar dan gaan doen?"

Veto: Gewoon één punt: legalisatie. Aerts: "Hoeveel tijd heb ik nog? Drie

weken om vijftien duizend handtekeningen te verzamelen die gelegaliseerd moeten worden op het gemeentehuis. Als iedereen van de bond er voor is, waarom niet, dan kunnen we het misschien halen. Er zijn dan natuurlijk veel meer mogelijkheden. Stel dat we een plaats krijgen in het parlement. Dan is de bond in een keer gelegaliseerd en dan nog wel door de staat zelf. Het is misschien wel een goed idee. Drie weken nog maar. Denk je dat dat zou lukken? Willen we vijftien duizend stemmen bijeenprokelen, dan moeten we met veel tegelijk bezig zijn."

Veto: Hoeveel leden hebben jullie?
Aerts: "Bijna duizend leden."

Veto: Als ieder lid vijftien stemmen bijeenprokelt, dan ben je er al.
Aerts: "En er zijn nog veel blowers die niet eens weten dat wij bestaan. Ja, ik bel naar De Morgen (belt naar De Morgen en daarna naar het Belang van Limburg met de mededeling dat ze een partij begint), ik zal ook eens naar Van Rossem bellen en vragen of hij me de formulieren doorstuurt. Van Rossem ken ik nog van vroeger. Met hem heb ik al samen in het parlement gebloed."

Veto: In de Verenigde Staten zijn er al tientallen jaren organisaties actief voor de legalisatie van softdrugs. Het is er nog steeds niet toegelaten. Hebt u dan geen schrik dat u ook een jarenlange strijd zonder veel resultaat tegemoet gaat?

Aerts: "Helemaal niet. Ik ga boel blijven schoppen, rommelen en hetgeen waarmee ik bezig ben opdrijven. België heeft zijn handen vol met problemen over het leger: Agusta, Afrika, Bosnië. Als wij hier in België boel schoppen en wij blijven boel schoppen dan moeten ze vroeg of laat van ons af. Dan zeggen ze: "Godverdomme, daar hebt ge die zeikers weer" en het gaat dan alleen maar om een stomme cannabisplant."

Veto: Ik denk dat we ook maar eens van die stomme cannabisplant gaan proeven.

Jos Leurs
Peter Van Rompaey

Lente

"The answer my friend is blowing in the wind." Op 21 maart viert men in het Leuvense stadspark het begin van de lente met een gigantisch lentefeest. Vanaf 18.00 u begint een multiculturele happening met optredens van een Gentse reggaeband en Carl Soetewey and friends.

SAIGON FOLLOW ME

door Michel van Dousselaere
regie: Rob de Kuiper
Rob de Kuiper vervelcht een verslag van een recente reis naar Vietnam met Graham Greene's roman The Quiet American...
Door de razendknappe, ogenshijnlijkevonnige manier waarop Michel van Dousselaere de toneltekst speelt, is het een loepzuivere voorstelling geworden. Niet vaak zijn de grenzen tussen verleden en heden en tussen de personages en de actuur zo prachtig doortichtig als in deze vertelling. Het is theater in optima forma. (De Volkskrant)

THEATER MALPERTUUS
(Redingenstraat 4)
21 - 22 - 23 maart om 20.00 u
Res. 016/22.21.13
Studentenprijs 250 Bef

Nieuwe drugspreventiekampagne in de Leuvense Horeka

Weerbaarheid in sloganvorm: Just say no

Op tien maart ging in een dertigtal Leuvense kafees, jeugdhuisen, fabrikanten en dansings een nieuwe sensibiliseringskampagne van start. Het in het oog springende logo op affiches en t-shirts is een kleurrijke, spiraalvormige slang. De boodschap bij het prentje is eerder beperkt: "JUST SAY NO... DRUGSSSS". Net als bij de reeds gevoerde XTC-preventiekampagne is het de bedoeling jongeren weerbaarder te maken tegen (illegale) drugs.

Het is niet de eerste keer dat de stedelijke preventiedienst op dat vlak nauw samenwerkt met de Leuvense horeka. Eerder werden er al informatie- en vormingsprogramma's voor kafee-uitbaters georganiseerd, werd er een 'erekode' opgesteld (in herinnering zich ongetwijfeld de bivertjes), en liet men de reeds vermelde XTC-kampagne los op het Leuvense dansingspubliek. Daarbij beperkte men zich niet tot het drugprobleem maar kwam bijvoorbeeld ook het nachttawaai en het excessief drinken ter sprake.

De samenwerking was voor beide partijen zeer bevredigend en daarom werd er met dit nieuwe project verder gegaan op de ingeslagen weg. Men kan bij een dergelijk initiatief altijd een overvloed aan kritische vragen stellen, op het muggezetterige af. En dat is niet erg, zolang er maar goede antwoorden voorhanden zijn. Voor dat laatste gingen we te rade bij Wim Vandebroek (koördinator preventiedienst) en Daniella Descamps (preventiewerkster).

Veto: Over wat voor drugprobleem hebben we het hier?

Wim Vandebroek: «Het is in ieder geval een probleem dat zich moeilijk laat analyseren. We zijn natuurlijk gaan kijken naar het beschikbare siftermateriaal, zowel van de politie als van justitie, maar dan zit je PV's te tellen en daar kom je niet veel verder mee want die cijfers geven enkel weer wat er geregistreerd wordt. We zijn dan gaan praten met bevoorrechte getuigen, sleutelfiguren, en andere organisaties die zich bezig houden met preventie in Leuven en we hebben gemerkt dat er nood was aan een specifieke aanpak van een aantal problemen in de horeka.»

«Om meer zicht te krijgen op de problematiek hadden we er ook aan gedacht om een spreukur te organiseren waar mensen met hun drugverwante problemen naartoe kunnen stappen. Het zou ook handig zijn als we software in huis zouden hebben waarmee we aan kriminaliteitsanalyse zouden kunnen doen. Nu moet dat allemaal manueel gebeuren en daar kruipt veel tijd in. 't Is ook een kwestie van prioriteiten: ik ben een groot voorstander van meer onderzoek maar we blijven tenslotte een preventiedienst en geen studiedienst.»

Veto: Op basis waarvan hebt u dan gekozen voor deze aanpak?

Vandebroek: «Zoals ik al zei, op basis van gesprekken met bevoorrechte getuigen, mensen van de universiteit, zaaluitbaters, mensen uit de horeka zelf... Het is onze taak om een pragmatische manier te werken rond lokale noden.»

Daniella Descamps: «We stelden ook vast dat de vorige campagne, rond XTC, goed was aangeslagen bij het publiek. Er kwamen vragen om dat soort acties uit te breiden naar andere drugs toe, vooral de jongeren zelf vonden dat heel zinvol. Ook de uitbaters zelf wilden blijven meewerken aan drugspreventie, misschien ook wel om een goede beurt te maken bij de politie en de rijkswacht en zo problemen te vermijden.»

Roken

«Mooi meegenomen is ook dat we door deze werkwijze organisatoren van fuiven over de vloer krijgen die materiaal komen halen, en dat we ze zo kunnen warm maken om ook op andere vlakken samen te werken. Zodat ze niet alleen wat affiches ophangen, maar ook uiteindelijk op organisatorisch vlak iets doen.»

Veto: Ik kan me voorstellen dat het logo zeer aantrekkelijk is voor jongeren, anderszins zou het me ook niet verbazen dat sommigen er een gimmick van zouden maken om met die t-shirts aan te gaan blowen. Hoe gaat u de effectiviteit van uw campagne meten?

Vandebroek: «Dat heb je natuurlijk met elke sensibiliseringscampagne. Hoe kan je weten of die campagnes tegen roken echt hebben bijgedragen tot een verlaging van het aantal rokers...»

Veto: Er is inderdaad aangevoeld dat dat waarschijnlijk niet zoveel uithaalt.

Vandebroek: «In ieder geval is er een duidelijke mentaliteitswijziging bij de horekamensen en daar is het hem om te doen. Ze zijn er meer en meer van overtuigd dat ze zelf iets kunnen doen aan de problemen en met deze campagne zenden ze ook een duidelijke boodschap naar hun klanten. Om dat te evalueren hebben we een stuurgroep waarin alle partijen vertegenwoordigd zijn. En ook de

goede samenwerking zelf is niet onbelangrijk.»

Veto: Uw boodschap beperkt zich tot een negatieve slogan. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen soft- en hard-drugs, en men moet zich blijkbaar vooral geen vragen stellen naar het waarom van het verbod, of wat men dan wel in de plaats kan doen.

Vandebroek: «'t Is inderdaad een slogan, dat is tegelijkertijd een sterkte en een zwakte, dat geef ik toe; maar je verwacht toch niet dat we een affiche uitbrengen waarop een heel traktaat staat geschreven. Vergeet ook niet dat er nog andere initiatieven lopen, in scholen, in jeugdhuisen, waar men geen slogans gebruikt maar informatie. Bovendien gaat het om de weerbaarheid van jongeren, het 'nee' kunnen zeggen, sociale vaardigheden, dat is toch niet echt iets negatiefs?»

Veto: Mag ik daaruit afleiden dat u het niet erg vindt dat een jongere drugs gebruikt, als hij maar in staat is om nee te zeggen als hij dat zou willen?

Descamps: «Ik kan me inderdaad voorstellen dat er een groep van druggebruikers bestaat die die beslissing bewust en zonder sociale druk heeft

genomen. Ik denk niet dat dat een probleem is.»

Vandebroek: «Daarom zijn natuurlijk boeiende discussies mogelijk en ik ben altijd bereid om daarover te praten. Ook wat betreft legalisering: ik zie de pro's en kontra's in dat debat, maar ik heb niet de pretentie om daaromtrent de enige echte waarheid in pacht te hebben. Dat ik daarover geen afgeronde visie heb, belet me ook niet om hier op het lokale vlak pragmatische initiatieven te nemen die, zoals ik al zei, voldoen aan een nood. Het is ook niet omdat je drugs legaliseert dat de problemen verdwijnen, dat lijkt me nogal naïef.»

Negatief

Veto: Dan zou men avast de kwaliteit kunnen controleren en veel ongelukken vermijden. Bovendien komt een strafrechtelijke reactie dan door het eigenlijke druggebruik.

Vandebroek: «Men moet het niet altijd voorstellen alsof elke maatregel, elk initiatief een vorm van verdoken repressie is ten opzichte van de druggebruiker. Ik ken kollega's (ik zou er

misschien beter geen rechtvaardigheid aan geven) die de beslissing om drugs te nemen volledig aan de persoon zelf overlaten, dat is toch een enorme keuzevrijheid die daar wordt geboden.»

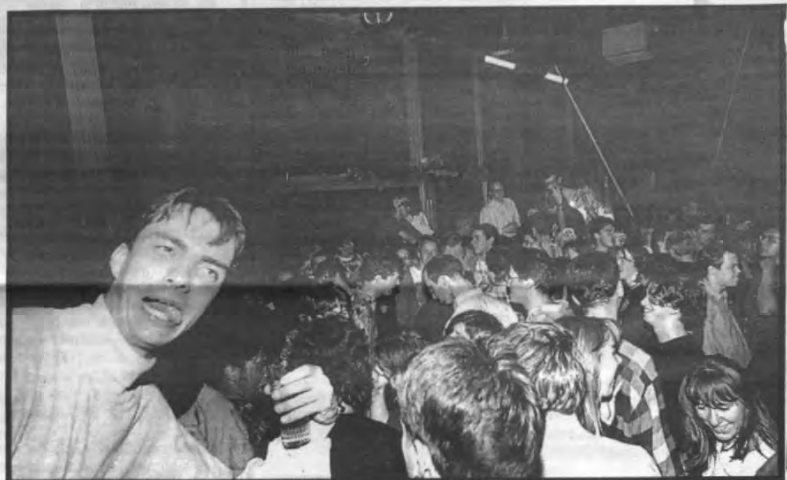
Veto: Daarbij blijft de gebruiker toch wel overgeleverd aan de willekeur van de hulpverlenende instantie. Als die vrijheid hem niet wordt geboden kan hij ze nergens afdwingen.

Vandebroek: «Tja ... (enkele seconden stilte) Daar kan ik niks aan veranderen. Sommigen zeggen dan weer dat politieel optreden juist verdoen problemen aan het licht brengt, bijvoorbeeld wanneer ouders zich niet bewust zijn van het druggebruik van hun kind. Maar ik geef toe dat het wel complexer is dan dat. En ik weet ook wel dat het drugprobleem niet op dit nivo kan worden opgelost, dat men daarvoor moet werken aan een huisvestingsbeleid, een tewerkstellingsbeleid enzovoort, en wij werken ook samen met de instanties die zich daarmee bezighouden. Maar een fundamentele oplossing voor het probleem is als ambitie voor een preventiedienst gewoon te hoog gegrepen.»

Alexander Witpas

Infobrochure over de organisatie van fuiven

'Party Time': u hebt meer macht dan u dacht

(foto archief)

De Preventiedienst van de stad Leuven heeft een brochure gepubliceerd die enkele praktische tips wil geven voor het organiseren van fuiven. 'Party Time' is een goede handleiding voor mensen die voor de eerste keer gekonfronteerd worden met de organisatie van een fuif of die niemand hebben die hen de ervaring kan doorgeven. Maar voor de studenten die wel al iets dergelijks in elkaar gebokst hebben, staat er niet veel meer in dan een aantal overbodige of nutteloze richtlijnen die toch niemand volgt.

Zo staat er te lezen dat portiers geen bevoegdheid hebben om mensen te fouilleren aan de ingang. Maar er kan altijd om toelating gevraagd worden, volgens de brochure. «Er dient bij fouilleringen ook een vrouw aanwezig te zijn. Wees alert voor allerlei kwetsende voorwerpen (injectionnaalden, mesjes, enz.). Men moet wel oppassen voor elke vorm van racisme. Fouilleren vraagt tenslotte een zekere techniek om het veilig te kunnen doen.» Schrik dus niet als u volgende week in de Lido na vriendelijk verzoek met uw benen gespreid en uw handen tegen de muur mag gaan staan.

Benen

De brochure bestaat uit twee delen: 'Wat doen we vooraf?' en 'De fuif zelf'. Vooraf moeten er vooral een paar administratieve zaken afgehandeld worden. Vanaf dit jaar kan u de belasting op fuiven vermijden door twee werken op voorhand een aanvraagformulier in te dienen op het stadssekretariaat. Als u dat niet doet, dan kan u een belasting van 5000 frank aan uw been gesmeerd krijgen. Daarnaast is er het overbekende Sabam, de organisatie die begaan is

met de auteursrechten. De schriftelijke aanvraag daarvoor moet minstens tien dagen op voorhand binnen zijn. Als men verder nog reglementair wil blijven, is er ook een tapvergunning nodig. Die kan verkregen worden bij de dienst Horeka van de politie. De brochure raadt ook aan om voor een verzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid te zorgen en te kijken of de brandverzekering van de zaal in orde is.

Ook handig is een lijst van aanplakplaatsen, waar affiches vrij geplakt mogen worden. Interessant om weten is verder dat affiches niet gedrukt mogen worden in zwart op wit of zwart op geel. De eerste kleuren zijn voorbehouden voor de overheid, de tweede voor notarissen. Vrij van zegel zijn enkel die affiches die aankondigingen zijn van 'publieke vergaderingen met een vormend doel of propaganda voor een politieke, filosofische, religieuze of culturele manifestatie.' Affiches met publiciteit kunnen nooit vrij van zegel zijn. Volgens commissaris Leenders van de Leuvense politie worden regelmatig processen verbaal over affiches opgesteld. Na een korte rondvraag blijkt echter dat de meeste grote Leuvense kringen de laatste ja-

ren geen problemen gehad hebben met affiches die niet reglementair waren.

Het tweede deel van het boekje heeft het dan over de fuif zelf. Daarin staan vooral maatregelen die iedereen met een beetje gezond verstand ook wel kan verzinnen. Het zorgen voor medewerkers die een oogje in het zeil houden, bijvoorbeeld. Let wel: «De medewerkers drinken geen alcoholische dranken. Ze moeten nuchter zijn als er iets zou gebeuren.» Er is ook een apart item in de brochure over druggebruik op fuiven. De preventiedienst raadt aan om kampeermateriaal te gebruiken om de fuifgangers te sensibiliseren. De dienst verhuurt of verkoopt zelf t-shirts, affiches en folders.

Vermoeden

Opmerkelijk is dat blijkt dat organisatoren zelf druggebruikers mogen oppakken die ze op heterdaad kunnen betrappen. «Volgens de wet op de voorlopige hechtenis mag men bij elke op heterdaad vastgestelde misdaad of wanbedrijf bewarende maatregelen treffen die tot gevolg zullen hebben dat een verdachte benomen wordt van zijn vrijheid op komen en gaan.» Er zijn wel een aantal voorwaarden aan verbonden. Er moet direct aangifte gedaan worden bij rijkswacht of politie, men mag niet afgaan op vermoedens of beweringen en de 'arresterende' mag geen bovenmatige dwang gebruiken. Het is maar dat u het weet.

Henk Dheedene
De brochure 'Party Time' is te verkrijgen op de Preventiedienst, Boekhandelsstraat 9. Tel. 21.19.94.

INFO-AVOND VOOR AFSTUDERENDEN

- werken in loondienst
- starten met een zelfstandig beroep
- kinderbijslag
- ziekteverzekering
- werk(loos)
- jaarlijkse vakantie
- jobstudent
- fiscaliteit
- sociaal statuut verder studeren
- ...

donderdag 23 maart 1995 20u.

Kleine Aula
St. Michielsstraat 6
3000 Leuven

Organisatie: Coördinatiecommissie Plaatsingshulp en Studentenvoorzelingen KU Leuven

Humoristiek: nieuw kabaretfestival in Leuven Vlaanderen kan weer lachen

Volgend weekend kan er gelachen worden in Leuven. In de Minnepoort en de Stadschouwburg loopt dan 'Humoristiek', een humorfestival dat dit jaar voor het eerst wordt georganiseerd. Met de titel 'Het plezier van België' is het de bedoeling dat het Vlaamse kabaretleven gepromoot wordt. Naast nieuwe en relatief onbekende talenten staan op de affiche onder andere Kommil Foo en Vuile Mong en de Vieze Gasten.

Buiten Geert Hoste of de uitgebluste Urbanus lijken maar weinig Vlaamse kabaretiers in eigen land enige faam te hebben. Vlaanderen kijkt, wat humor betreft, nog altijd op naar grote broer Nederland. Het nieuwe festival wil tonen dat dat niet nodig is. Er is bij ons talent genoeg in voorraad maar dat talent komt niet aan de bak. 'Humoristiek' wil daar iets aan doen.

Ei

Volgens de organisatoren is het zelfs zo dat vele Vlaamse kabaretiers veel spitsvondiger zijn dan hun Nederlandse tegenhangers. Wel moeten ze het met veel minder doen: geen subsidies, weinig belangstelling in de pers en dus ook weinig publiek. De grote culturele centra gaan gewoon door met het programmeren van de grote Nederlandse namen, terwijl onze noordereburen stilaan zelf het jonge Belgische talent aan het ontdekken zijn. Dat talent is vooral aantrekkelijk door de verfrissende aanpak. Geen traditionele 'stand-up comedians' meer, maar kabaretiers die een grote aandacht hebben voor het visuele. En bij mensen als Walter Baele en Mong Rosseel die het traditionele trouw blijven, worden mime, mimiek en gebaren heel belangrijke aspecten.

Splinter

'Un oeuf is un oeuf' is zo'n groep die tot nu toe vooral in het buitenland gewerkt heeft en sterk op het visuele gericht is. Akrobatische dansen, een boeiend scenografisch concept en absurde humor bepalen hun voorstelling 'Antarctica 1998'. In hun dansvoorstelling zit trouwens een ecologische boodschap verweven. Ook Kamelot is niet echt bekend in Vlaanderen. In het cabarettland heb-

ben ze wel al naam gemaakt. Ze wonnen onder andere de publieksprijs op het Leidse cabaretfestival en op Humorologie te Marke. Hun programma 'Oefeningen' zoekt het in de slapstick-traditie.

Andere minder bekende namen op de affiche zijn het Zwevend Genootschap, die met twee verschillende programma's zowel zaterdag en zondag aantreden, Poppe en Vermaercke, twee rasechte clowns die goed met taal overweg kunnen en het duo Naessens-Desmet, die liederen van Kamagurka brengen (zie ook achterpagina).

Balk

Om het publiek warm te kunnen maken voor deze groepen zijn er dan de 'meer bekende' namen van Walter Baele, Vuile Mong en zijn Vieze Gasten, Bloedend Hart en Kommil Foo. De mannen van 'Morgen Maandag' brengen een mengvorm van muziek, kabaret en mime en gebruiken daarvoor een plank. Ze zagen een viool, schaven een gitaar en schuren een stem en willen zo een 'cabaret met splinters' maken.

Krokodil

De twee geschifte zangers en de pianist van Bloedend Hart doen het met de pathos van de volkse smartlap. Er wordt gespeeld met het sentiment en visuele humor moet de satire nog versterken. Zo moet blijken dat een lach en een traan niet ver van elkaar liggen en dat een smartlap even mooi kan zijn als een goed chanson. Het nieuwe programma van Walter Baele is een verzameling van sketches die een geheel vormen dankzij de overkoepelende en zaalvullende aanwezigheid van sjamezanger Tony Turbo.

Donderdagavond

De Huisvestingsdienst en de Sociale Dienst zijn vanaf deze week ook open op donderdagavond tot 19.30 u. U kan natuurlijk ook tijdens de vroegere openingsuren in het Van Dalecollege terecht. Elke werkdag tussen 14.00 en 17.00 u en donderdag dus tot 19.30 u krijg je gratis advies in Naamsestraat 80. U kan de Huisvestingsdienst en de Sociale Dienst ook telefonisch bereiken: respectievelijk nummers 32.44.00 en 32.44.28.

Saigon follow me

Tijdens de "Wilde Lea"-toernee van de Blauwe Maandag Compagnie vernam Michel Van Dousselaere op een middag dat zijn vader gestorven was. De voorstelling van 's avonds kon niet worden afgelast en Van Dousselaere speelde mee. Dit voorval zorgde er voor dat de akteur-regisseur de relativiteit van het toneel inzag en na de toernee een tweetal jaar van de Vlaamse podia verdween. Nu is hij terug met 'Saigon follow me' in een regie van Rob de Kuiper. De monoloog is geselecteerd voor het Kunstenfestival in Brussel.

Het stuk is een mengeling van realiteit en fantasie: het is voor een deel gebaseerd op 'The Quiet American' van Graham Greene en voor een deel op de reële ervaringen van de Kuiper zelf. Het is niet duidelijk of de verhalen over Saigon werkelijkheid of fictie zijn. Van Dousselaere speelt afwisselend een Engelse reporter uit het boek van Greene, Greene zelf, de verteller, de alwetende gids en zichzelf.

Van Dousselaere is trouwens zelf een echte reiziger. In Vietnam is hij nooit geweest, maar hij heeft wel een aantal andere Aziatische landen op zijn reispalmares staan. Hij speelt trouwens toneel om geld te verdienen om daarmee op reis te kunnen gaan.

In het stuk vertelt hij onder andere over een ontmoeting met een monnik, die hem vraagt een diskette met gesensureerde teksten het land uit te smokkelen en hoe hij daarvoor begint te twijfelen. Dit om het publiek te tonen hoe zwaar een moeilijk keuzes kunnen zijn. De toeschouwers worden ook rondgeleid in het Saigon van vandaag: een tocht langs de resten van het kolonialisme, de oorlog en de terugkerende Westerse invloed van de toeristen. Want de uitgaansbuurten van Saigon lopen de laatste jaren weer langzaam vol met Amerikanen.

(hd)

'Saigon follow me' wordt gespeeld op 21, 22 en 23 maart in teater Malpertuis in de Redingenstraat, telkens om 20.00 u. Reservations op tel. 22.21.13.

namelijk haar zelfgekreerde Superstars.

Kabaret

Het festival wil echt werk maken van de promotie van het binnenlandse kabaret. Waarschijnlijk wordt Humoristiek in een aantal afleveringen op de Vlaamse televisie uitgezonden en ook met de Nederlandse televisie lopen onderhandelingen. Ook voor de continuïteit is al gezorgd: volgend jaar komt het festival er opnieuw, en dan wel onder de titel 'Cape Carnavaleral'. Volgens de organisatoren

wordt Humoristiek zo in één klap het grootste humorfestival van Vlaanderen. Ze zullen zien. En hopelijk lachen.

Henk Dheedene

Humoristiek loopt op zaterdag 24 maart in de Minnepoort vanaf 19.00 u met het Zwevend Genootschap, Bloedend Hart, Walter Baele, Kamelot en de Vieze Gasten, en op 25 maart in de Stadschouwburg vanaf 18.00 u met het Zwevend Genootschap, Poppe en Vermaercke, Un oeuf is un oeuf, Naessens-De Smet en Kommil Foo. Voor meer inlichtingen tel. 20.28.03.

(foto Joris Dox) (pvt)

Russische roulette -- Het zijn niet alleen filologen die komedie spelen. Op 21 en 22 maart staat een groep rechtstudenten in de spotlights van Aula Pieter De Somer met het toneelstuk 'De zelfmoordenaar' van de Rus Nikolaj Erdman. Erdman schreef het stuk in 1928 als protest tegen het toenmalige Stalinistische bewind. Erdman wilde met 'De zelfmoordenaar' twee groepen bekritiseren. Ten eerste keurt hij de houding van de kleinburgerij af. Die verlangt volgens Erdman naar de toestand van voor de revolutie en is in wezen koningsgezind gebleven. Ze wil dan ook niet erkennen dat de toestand in Rusland wezenlijk veranderd is. Daarnaast richt Erdman zijn kritiek tot de heersers van het nieuwe regime: de bureaucraten die het partijregime vormen.

Het stuk, waarin niet minder dan drie-entwintig acteurs meespelen, draait rond de werkloze Semjon. Het gerucht dat Semjon zelfmoord gaat plegen, vormt de aanzet tot vijf traag-komische bedrijven waarbij een revolver, een leverworst en een doodskest de beslissende rol spelen. De acteurs hebben er in samenspraak met de regisseur voor gekozen de originele verhaalstructuur zoveel mogelijk te bewaren. De grappen werden niet aangepast aan de Belgische situatie, wat niet wegneemt dat het met de toekomst van de VRG-acteurs wel eens dezelfde weg zou kunnen opgaan als met die van Semjon. "Ondertussen stijgt bij ons de spanning, de handen worden klam van het angstzweet, de nachten worden korter. Tekstverstrooidheid wordt meedogenloos afgestraft met een koude blik van de regisseur. Volgende week moet er immers een perfect stuk worden opgevoerd. Fouten worden dan bestraft met de kogel", aldus de VRG-acteurs.

Wie het eerste schot wil lossen, spoedt zich naar het VRG-sekretariaat om een kaartje voor 'De zelfmoordenaar'. Kaarten kosten 150/200 fr in voorverkoop en 200/250 fr aan de kassa. Het stuk vindt plaats op dinsdag en woensdag 21 en 22 maart in Aula Pieter De Somer, telkens om 20.00 u.

10% Korting op elke CD.

Daar kan je als student al wat voor krijgen.

Op vertoon van je studentenkaart krijg je bij Superclub Leuven immers een korting van 10% (tien) op al jouw favoriete CD's (niet cumuleerbaar met andere acties). En daar kan je als student wel wat anders voor krijgen. Bijvoorbeeld zo'n heerlijk koppel pensen met appelmoes en gekookte aardappelen in een bekend Leuvense studentenrestaurant.

Superclub heeft naast CD's nog een ruim aanbod aan videofilms, MC's, CD-I, DCC, Photo-CD, Photo-service, Games, Consoles en Blanco Audio-Video. Je zou voor minder even langsloupen.

SUPERCLUB
home entertainment store

Bondgenotenlaan 145. 3000 Leuven

Veto sprak met een kollektief

“Het is zoals met een lantaarnpaal, ook daarvoor moet de overheid zorgen”

“De muzikanten stonden verspreid op verschillende podia en ze sprongen respectloos om met hun instrumenten. Flarden muziek werden afgewisseld met het voorlezen van krantenteksten over bouwvakkersrellen. Ze gebruikten bovendien elementen uit het theater: er werd gevochten en gescholden op het podium. Het draaide allemaal om revolutie.”, aldus een getuige van het jazzconcours in Loosdrecht waar saksofonist Willem Breuker eind jaren zestig zijn eerste stappen op het podium zette. De historische woorden “dit is geen jazz” vielen meerdere malen maar ná Breuker zou de Nederlandse jazz nooit meer dezelfde zijn. Enkele jaren later zouden Breuker en co de term “geïmproviseerde muziek” lanseren om zich van de oubollige bebop te onderscheiden. Donderdag staat het Willem Breuker Kollektief in de Stadschouwburg.

De muziek van Breuker is een kind van zijn tijd. Toen de revolutie van de free jazz de internationale jazzscene wakker schudde, kreeg de Nederlandse muziekwereld af te rekenen met een bende provo's met waanzinnige ideeën. Naast Willem Breuker waren pianist Misha Mengelberg en drummer Han Bennink de boegbeelden van de nieuwe muziekcultuur die radicaal tegen de gevestigde waarden inging. Mei '68 stond voor de deur en de Nederlandse free jazz leunde sterk aan bij de provobeweging. Voor Breuker betekende dat een versmelting van jazz met theater en politieke actie.

Muzikaal is Willem Breuker op die weg verdergegaan. Hij richtte in 1974 het Willem Breuker Kollektief op, waarin Kurt Weill, chanson, volksmuziek, theater en jazz moeiteloos gekombineerd worden. In de wereld van het Willem Breuker Kollektief kan een wilde achtervolging tussen twee muzikanten plots uitmonden in een vrolijk gezongen ‘Tulpen uit Amsterdam’. Breuker verwierf met zijn groep een apart plaatsje aan het jazzfirmament en maakte tal van succesrijke toernee door Europa, Noord- en Midden-Amerika, India, China en de USSR. Toch loopt het leven van een succesvol jazzmuzikant bijzaak maar niet steeds over rozen.

Willem Breuker: «Het is voor mij op dit moment heel erg lastig om een tienkoppg orkest op de been te houden. Wij hebben onze eigen toering- en ik moet al die artiesten betalen. Daar komt nu nog bij dat er heel weinig belangstelling is voor jazzmuziek. In Amerika is de interesse voor geïmproviseerde muziek en aanverwanten tot een minimum gedaald. De scene is weg. Misschien is dat de schuld van de jazzmuzikant zelf, in zijn muziek is de aansluiting met de maatschappij zoek. Je moet er echt je leven van maken, je moet goed weten waar je mee bezig bent.»

Veto: U treedt vaak op in schouwburgen en culturele centra, een circuit dat nijkelijk gesubsidieerd wordt door de overheid. Vindt u dan dat cultuur gesubsidieerd moet worden?

Breuker: «Zonder die subsidiëring zou er geen goede muziek zijn, zouden de musea moeten sluiten, zouden er geen dansvoorstellingen meer zijn, ... Zonder dat alles zou het hele sociale leven ontwricht zijn. Cultuur heeft volgens mij zeer zeker een functie. Het is zoals een lantaarnpaal, ook daarvoor moet de overheid zorgen. Jazzmuziek is echter nog niet echt doorgedrongen in die gesubsidieerde structuren. Voor klassieke muziek bestaan er teaterburo's en agentschappen, voor de muziek die ik breng bestaat er geen infrastructuur. Na elke toernee moet je terug van niets beginnen.»

Ontwricht

«De cultuur uit de vorige eeuw heeft natuurlijk de meeste kans om aanvaard te worden. Ze heeft diepere wortels en een langere traditie. Klassieke muziek wordt dan ook meestal in uitverkochte zalen gebracht. Iedereen kent die muziek, het wordt een soort 'feest van de herkenning', men ziet graag wat men al weet. Maar de kunst moet vooruit gaan, je moet ook dingen brengen waarover je moet nadenken. De volksgezondheid is gebaat bij tegendraadse kunst. Kunst moet natuurlijk ook rekening houden met zichzelf. Het moet van een bepaald idee vertrekken dat zorgvuldig uitgewerkt wordt zodat het tot zijn recht komt.»

Veto: Je treedt op onder de tegendraadse naam ‘Willem Breuker Kollektief’. Wat is daarin het belangrijkste: Willem Breuker of het kollektief?

Breuker: «De naam lijkt kontradictorisch. De term ‘kollektief’ heeft iets kommunistisch. Wij zijn geen vrienden, wij zijn kollega's. Maar het is wel een kollektief: iedereen in de groep verdient evenveel en kan zeggen wat hij wil. Het is echter niet zomaar een kollektief. Het is het Willem Breuker Kollektief. Ik schrijf alle composities. De composities worden in functie van de muzikanten geschreven. In het begin van de notenbalk staat de naam van de muzikant, niet het instrument. Tijdens de repetitie kan er nog veel veran-

derd worden. Het is geen heilige kunst. Een compositie kan na een tijd gewoon afgevoerd worden als we merken dat het niet werkt.»

«Het is gemakkelijk om een groep op te starten, maar er mee doorgaan is veel moeilijker. Onze groep bestaat al 21 jaar en wij hebben nooit ruzie, ondanks het grote aantal concerten dat wij spelen op een jaar. Geen enkele groep in Europa speelt zoveel optredens als wij: meer dan honderd per jaar. Iedereen in de groep kan zeggen wat hij wil, we geven elkaar veel vrijheid. Dit in tegenstelling tot heel wat andere groepen waar een echte competitiegeest heerst en dat komt de muziek niet altijd ten goede. Je moet een menselijke sfeer scheppen. Daarom blijven we ook zo lang bij elkaar. Hoe lang dat nog zal duren, weet ik natuurlijk niet. Ik heb geen glazen bol.»

Veto: Speelt u nog met andere muzikanten buiten het kollektief?

Breuker: «Ja, soms nog met Misha (Mengelberg) en Han (Bennink). Gewoon samen wat improviseren, zonder afspraken. We pruten zelfs niet tegen elkaar, we begroeten elkaar en beginnen te spelen. Uit die sessies komen dan soms onverwachte dingen, het doet mij ook wel terug denken aan vroeger. Maar het is niet iets dat ik permanent zou willen doen, mijn muzikale hoofd zit ergens anders, ik ben teveel komponist, teveel bedenker van structuren. Met improviseren ben je op een zekere manier ook beperkt. Vele aspecten komen zo niet aan bod.»

Bol

Veto: Waar komt uw interesse voor komponisten als Kurt Weill en Gershwin vandaan?

Breuker: «Je moet vooruit durven kijken als je muziek maakt maar je moet ook terugblikken in de geschiedenis. De muziek die gemaakt is in de periode tussen de twee wereldoorlogen is bijna niet gekend maar heel interessant. Het kollektief zou ik willen uitbreiden met strijkers. Vroeger zou dat gemakkelijker geweest zijn, toen speelden blazers ook viool. Dat was in een traditie dat je alles moest kunnen, dat hoorde gewoon bij je opleiding. Nu leren veel blazers ook piano, niet

om op een hoog niveau optredens te geven, maar omdat dat zo hoort.»

«Iemand als Wynnton Marsalis gaat ook terug in de tijd maar dan wel op een minder beleefde manier. Hij heeft eerst alles van Miles Davis afgekeken om daarna te zeggen dat die de muziek verkankerd heeft. Marsalis wil terug gaan naar een puristische jazzversie. Zoets is niet alleen buitengewoon reaktionair. Het is zelfs heel erg vijandig en laat niet toe dat er '95 een frisse geest opstaat. Een aantal mensen die ik goed gekend heb, zoals Archie Shepp en David Murray (nvd: tenorsaksofonisten uit de avantgarde-roming) krijgen niet meer de kans om op te treden omdat ze een te grote mond hebben. Anderen worden gewoon opgekocht door Marsalis. Een ooit progressieve konsertorganisorator als Stanly Crouch zorgt nu voor de programmering in het 'jazz instituut' van Marsalis.»

«Avantgardistische muzikanten worden niet meer geprogrammeerd door Crouch omdat direktreut Marsalis dat niet wil. Waar het geld is, is de macht. Het gaat hem om de mensen. Ik zie aan mijn eigen familie dat zij die Marsalis cd'tjes prachtig vinden. Als die muziek bij die mensen past, laat ze dan maar gelukkig zijn.»

«De Nederlandse verkiezingen zijn daar ook een mooi voorbeeld van. Een verlicht fascist zoals Frits Bolkestein zegt op een heel nette manier dat de vluchtelingen weg moeten. Dit is eigenlijk wat de mensen willen horen maar niet durven zeggen. Het VVD weet het voor hen op een erg mooie manier te verwoorden. De klok wordt daarmee gewoon teruggedraaid. Het is één groot sirkus. Het gaat er niet om wie de beste, maar wie de mooiste is. In de jazzmuziek is het blijkbaar net zo.»

Biertjes

Veto: Op het podium halen jullie een aantal grappen uit, zoals de trombonist als buikdansers verkleeden of door het publiek stappen en aan toeschouwers vragen of ze op uw klarinet willen spelen. Is humor een stijlmiddel waarmee jullie het hele gebeuren proberen te relativeren?

Breuker: «Humor ontstaat door het gebeuren. Deze tafel, deze drie biertjes, jullie opname dat niet werkt, de afschuwelijke plaatjes die ze in dit kafee draaien. Alles kan humor zijn. Ik heb er geen theorie over, de mensen moeten maar kijken. Ik laat veel aan het moment over en een beetje provoceren is altijd leuk. Ik ben dan wel zo brutaal om er geld voor te vragen. Die klarinet bied ik trouwens op elk optreden aan maar niemand neemt die. Ooit heeft er een kind een keer op geblazen. Het klonk verschrikkelijk maar ik vond het fantastisch. De mensen voelen zich blijkbaar gegeneerd.»

Veto: U heeft in uw optredens steeds elementen gebruikt uit andere cultuurtakken zoals literatuur, dans, theater. Bovendien had u steeds veel contact met artiesten uit die andere cultuurvormen. Ik herinner mij bijvoorbeeld een film die u samen gemaakt heeft met de Nederlandse auteur Jan Wolkers. Bent u die mensen bewust gaan opzoeken?

Breuker: «Nee, dat ging helemaal vanzelf. Ik kom mensen tegen die mij heel hard interesseren: dichters, koreografen, sineasten. Die zijn meestal veel leuker dan die duffe muzikanten. Al die mainstreammuzikanten en beboppers kunnen enkel zeuren. Ze kunnen niet nadenken, niet spelen en weten absoluut niet waar het over gaat. Eigenlijk hebben ze al jaren niets meer met jazz te maken. Enkel als er geld te verdelen valt, staan ze er.»

«Je moet in de jazz je eigen leven organiseren. Daarom is de muziek zo aardig: je hebt het alle-

maal in je eigen handen. Het leuke aan jazz is ook dat je het niet echt kan leren, je hebt het of je hebt het niet. Daarom is de selectie ook zo groot.»

«Er zijn nu een heleboel conservatoria die studenten leveren die technisch beter spelen dan Charlie Parker of Dexter Gordon. Wat moet je ermee? Ze staan op de stoep, ze willen spelen maar waar? Er zijn geen clubs meer, geen podia, alleen nog een aantal kafes. Er wordt iets gekreëerd wat niet kan. Er is een overproduktie en niemand heeft het door. Het resultaat is dat die mensen ook weer leren moeten worden en zo houdt het systeem zichzelf in stand. Die mensen zijn wel goed maar ze hebben niets te zeggen. Ik heb liever iemand die technisch minder is maar die iets nieuws te brengen heeft. De noodzaak om muziek te spelen is weg, iemand die wil studeren kiest tussen economie, medicijnen of muziek omdat ze een beroep moeten leren. Dit is een verkeerde motivatie, ze zijn meer bezeten van de techniek dan van de muziek zelf. Als ze afgestudeerd zijn dan begint het pas, ze worden de markt opgegooid en het instituut wordt direct angevallen.»

Veto: Heeft u dat fenomeen zelf niet in de hand gewerkt met de oprichting van een jazzvakbond? Het lijkt tegenwoordig voor beginnende muzikanten allemaal veel gemakkelijker geworden. Toen jullie begonnen, was er niets.

Breuker: «We hebben in 1970 de Stichting Jazz in Nederland overgenomen. We wilden namelijk met die muziek een andere richting uit maar we waren geen dromers of romantici. Ik vond dat we de structuren erond ook in handen moesten hebben. Een andere doelstelling was die organisatie was de overheid bewerken. We schreven brieven en probeerden onze ideeën te verwoorden maar zoets kost jaren. Mensen die gelijkaardige muziek brachten, probeerden te te verenigen zodat we in blok onze meningen konden verdedigen. Vele van mijn vroegere kollega's zijn echter politieke onbenulligen die heel hard kunnen zagen en voor verdeeldheid zorgen en zo in de kaart van de overheid spelen. Jazzmuziek steit al zo weinig voor dat het beter is om eensgezind naar voor te treden. Ze willen allemaal een deel van de koek maar er is eigenlijk niets te verdelen. Ook ik krijg helemaal geen subsidies ondanks de vele roddels die daarover in omloop zijn. Ik heb de stichting zestien jaar geleid en het dan aan de jongere generatie overgelaten. Het is nu aan hen.»

Vakbond

«Het ironische aan de hele zaak is dat er van de structuur die wij op poten hebben gezet bijna niets meer over is. Er wordt wel iets meer dan drie miljoen gulden subsidies uitgereikt maar dat is helemaal geen infrastructuur meer om te gaan spelen. We zijn afhankelijk geworden van de goodwill van lokale overheden en kunnen bijna alleen nog terecht in jeugdhuizen. Nu ook hun subsidies worden ingetrokken, dreigt het helemaal faliekant af te lopen. Het oprukkende liberalisme drukt alle creativiteit de kop in. Op het CDA moeten we ook al niet rekenen. Dat bestaat uit een groep stompzinnigen die enkel begrijpen dat ze op zondag op de knieën moeten. De free enterprise begrijpt niets van cultuur. Voor hen is een uitvoering van één of andere symfonie van Beethoven het hoogste ideaal. Ik voel me dan ook sociaal-demokraat: ik denk na over de dingen.»

Koert Declercq
Peter Van Rompaey

Het Willem Breuker Kollektief speelt op 23 maart om 20.00 u in de Stadschouwburg.

Mysterieuze dame schrijft boze brieven

De moeder Theresa van het Leuvense

De verloedering van de Westerse maatschappij is een welbekend feit: ontsporingen als abortus, kondoomgebruik, seksuele opvoeding en homoseksualiteit raken steeds wijder verspreid. Gelukkig zijn er nog enkele edele kruisvaarders die, gewapend met de Waarheid, ten strijde trekken tegen kul verderf. Zo ook een mysterieuze, moreel verontruste dame uit Kessel-Lo: tientallen intellectuelen krijgen boze brieven, maar niemand weet er echt het fijne van...

Gusta Goossens heet ze, bewaarder van de katholieke orthodoxie. En ze stuurt open brieven aan iedereen die binnen de katholieke gemeenschap zijn nek durft uitsteken of een Rooms-kritisch statement aan de wereld prijsgeeft. Wie zijn mond open doet, krijgt ervan langs. Doerspekt met bijbelse sitaten wijzen de brieven de 'afvalligen' op hun lafheid, en 'bedroefd om hun blindheid' wijst Goossens hen terecht: de ondergang van het Avondland is volledig hun schuld. En, op het einde der tijden zullen ze rekenschap moeten afleggen over hun uitspraken, zegt Goossens, daarin volledig gesteund door de geïnspireerde auteur Mattheus (12:32).

kopiepakketten worden ten hoogste beschouwd als een pluim op hun hoed, een alternatieve erkenning van hun academische belang.

Opus Dei

Maar professor Dobbelaere heeft ook andere plannen: "Ik heb de kopiepakketten voorgelegd aan mijn studenten als onderwerp voor een eindverhandeling. Ze moeten dan onderzoeken welke argumenten gebruikt worden, welk taalgebruik men hanteert. Geen enkele student was echter geïnteresseerd. En ook collega's hebben me dat afgeraden. Ze vinden dat je zo misschien te veel aandacht besteedt aan zulke mensen."

Zo is Gusta Goossens dus zeer geëngageerd, maar is het ook meer dan persoonlijk engagement? Schuilt er misschien een of andere conservatief-katholieke groepering achter de rug van Gusta Goossens, zoals Opus Dei, het Thomas-Morusgenootschap of de Sint-Lambertuskring? Gusta Goossens zelf was niet voor commentaar bereikbaar. De meeste slachtoffers hebben er ook het raden naar, maar denken toch dat Gusta Goossens niet meer is dan "une cavalière seule", met de woorden van Rik Torfs. Bertrand Declercq zegt daarover: "Ik denk echt wel dat ze op eigen initiatief werkt. Versta me niet verkeerd, maar waarschijnlijk is Gusta Goossens niet belangrijk genoeg om in opdracht van Opus Dei te werken. Misschien staat ze wel met mensen uit dat milieu in contact, ze heeft immers dezelfde ideologie. En of ze bij andere organisaties is, dat weet ik ook niet." Wordt misschien wel vervolgd...

Joris Janssens

Gusta Goossens kan u vinden op het Frans Nackersplein 2, 3010 Kessel-Lo. Ze is altijd thuis.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1					■					
2		■								■
3			■						■	
4				■						
5	■					■				
6					■					■
7							■			
8			■					■		
9										
10						■				

Horizontaal — 1 Geologische periode — Drinkbeker 2 Het steeds groter worden 3 Pers. vzw. — Vaststaande gebeurtenis — Zangnoot 4 Jong dier — Kraakachtige vogel 5 Vrouwelijk dier — Huidverdikking 6 Overzetboot — Verlang vurig 7 Overblijfsel — Slag 8 Meisjesnaam — Onhartelijk — Griekse letter 9 Vrucht 10 Fierheid — Tweegevecht.

Vertikaal — 1 Lieflijk en teer — Woorden 2 Weefsel 3 Rondhout — Persoon — Europese rivier 4 Slaap — Opplakbriefje 5 Familielid — Wek met een vlegel 6 Metaal — Egyptische stad 7 Gappen — Gevangenis 8 Zoogdier — Ploeg — Havenonderdeel 9 Op inhalige wijze voordeel trachten te halen 10 Kledingstuk — Produkt van kitscherige kwaliteit.

Door Filip De Keukeleere

Brandstof

Bisschoppen, kardinaals, proffen en andere intellectuelen krijgen zo postgewijs kletsen rond hun oren en belanden vervolgens op de 'zwarte lijst' van Gusta Goossens. Eens daarop krijgen ze geregeld kopiepakketjes toegestuurd, bundels met fotokopies van open brieven, gericht aan de laatste slachtoffers van het orthodoxe geij van dame Goossens. Zo schreef ze onlangs een open brief aan de negentigjarige kardinaal Suenens, met een aantal punten waar de man tijdens zijn verdere leven nog aandacht aan moet besteden. Of aan professor-ginekoloog Schockaert die in Postief een standpunt innam ten opzichte van geboortebepaling. Maar vooral de hetze rond de uitwijzing van de Franse priester Gaillot was brandstof voor het heilige vuur van Gusta Goossens, en inspireerde haar tot vier pakketten van open brieven.

Gusta Goossens is zo al jaren aktief. Sinds de jaren zeventig heeft ze haar zwarte lijst systematisch uitgebreid, telkens er ergens een openbaar debat gevoerd werd. Professor Bertrand Declercq herinnert zich nog levendig hoe hij ten tijde van het abortusdebat de gal van Goossens over zich heen kreeg: "Jean-Pierre Van Rossem organiseerde, toen hij daar nog redakteur was, een debat voor Huma, waarbij de verschillende standpunten in de abortuskwestie aan bod kwamen. Ik heb toen ook aan dat debat deelgenomen en Gusta Goossens was niet meteen opgetogen over mijn mening. Toen kreeg ik prompt een open brief, en sindsdien volgt ze me op de voet."

De frekwentie van de kopiepakketten is "konjunktuurgebonden", zoals professor Declercq het uitdrukt. In komkommertijden komt er een poosje helemaal niks, maar als er ergens een brandje woedt, is Gusta Goossens er weer als de kippen bij. Een nieuwe Vatikaanse uitspraak, een belangrijke aktiviteit of een opstandig element zoals Rik Devillé of monseigneur Gaillot, gelden als bron van inspiratie. In die tijden komen er wekelijks kopiepakketten.

Pluim

Onder de proffen van deze universiteit is deze dame dus een welbekend fenomeen. De professoren Karel Dobbelaere, Rik Torfs, Jan Kerkhofs, Bertrand Declercq en vele anderen krijgen de pakketten toegestuurd. Maar veel aandacht besteden ze daar niet aan. Lachend legt men de kopiepakketjes naast zich neer, hoewel het getroffen proffenkorpis toch niet gespeend is van een voorzichtige bewondering voor de hardnekkigheid en volharding waarmee deze ongetwijfeld integere dame het Kwade blijft bestrijden. Maar echt ernstig wordt Gusta Goossens niet genomen: de

advertentie

EUROPEAN MASTER'S
IN PUBLIC ADMINISTRATION

POSTGRADUAAT PROGRAMMA VAN 1 JAAR

in een Europees netwerk van vijf universiteiten en hogescholen van de Europese Unie: Brussel - Berlijn - Ludwigsburg - Leeuwarden - Liverpool

leidt tot de titel van
GEDIPLOMEERDE IN DE GESPECIALISEERDE STUDIE
VAN EUROPEAN PUBLIC ADMINISTRATION

aanvang: 1 oktober

Inlichtingen: Prof. Dr. H. Wuyts
E-MPA-coördinator ERASMUSHOGESCHOOL

Trierstraat 84, 1040 Brussel

☎ 02/230.12.60 - 📠 02/230.99.90

Psychoterapeutisch centrum geeft therapie

Wel jong, niet gek

Al meer dan 25 jaar kunnen studenten met psychosociale problemen een therapie volgen op het psychoterapeutisch centrum van de KU Leuven. Het centrum begeleidt studenten met emotionele, persoonlijkheidsgebonden en relatieproblemen, psychische stoornissen, stress en faalangst, tot en met zelfmoordneigingen. De laatste jaren worden de psychologen en psychiaters gekonfronteerd met steeds meer studenten met ernstige problemen. Toch blijkt uit een behoeftenonderzoek bij Leuvense studenten dat het psychoterapeutisch centrum weinig gekend is.

Dat het psychoterapeutisch centrum (PTC) het laatste decennium zwaar aan bekendheid heeft ingeboet (anno 1994 hebben meer dan vier op vijf studenten nog nooit van het centrum gehoord), hoeft niet te verwonderen. Het PTC geeft immers weinig zichtbaarheid aan haar activiteiten. Volgens het diensthoofd, Richard Van Balen, is dit een doelbewuste strategie. De basisvoorwaarde om in therapie te

kunnen gaan is volgens Van Balen een zeker bewustzijn van de eigen problemen. Het PTC richt zich dus tot de gemotiveerde student. De vraag stelt zich natuurlijk hoe men gemotiveerd kan raken om persoonlijkheidsproblemen via het centrum aan te pakken als men zich niet eens bewust is van het feit dat dergelijke hulpverlening bestaat? Het is niet ondenkbaar dat studenten met de grootste

persoonlijkheidsproblemen de weg naar het PTC niet vinden, terwijl diegenen die wel in therapie gaan al veel dichter bij een oplossing voor hun problemen staan. Ene Mattheus noemde dit "hij die heeft zal nog meer krijgen." Bij dit alles komt nog dat de dienst overbelast is.

Assertiviteit

De meeste studenten die zich melden om een therapie te volgen, werden naar het PTC doorverwezen door andere diensten zoals het medisch centrum, studieadvies of monitoratoren. Toch komen een deel van de studenten zich ook op eigen initiatief aanmelden. Wanneer een student aanklopt, wordt er uitgebreid kennis gemaakt via twee gesprekken van ongeveer drie kwartier. Een gesprek met een psycholoog en één met een psychiater. Dit worden 'intakegesprekken' genoemd. Het PTC beslist vervolgens zelf of de student al dan niet kan beginnen met een individuele of groeps therapie.

Ongemotiveerde studenten met eerder banale problemen worden afgewezen, terwijl studenten met zeer zware problemen doorverwezen worden naar andere diensten. Deze intakeprocedure schept een noodzakelijke maar gevaarlijke drempel. Noodzakelijk omdat het centrum zijn inspanningen wil richten op diegenen die het werkelijk nodig hebben en daarenboven gemotiveerd zijn. Gevaarlijk omdat er een fenomeen kan optreden dat sociologen "the good client" noemen. De dienstverlener kiest in die hypotese voor een klant die het goed kan uitleggen, koöperatief is en die geloofwaardig en gemotiveerd overkomt.

Na de intakeprocedure zijn twee opties mogelijk. Een groeps therapie werkt meestal rond een thema of een

gemeenschappelijk probleem. Tegenwoordig worden er vooral assertiviteitstrainingen georganiseerd. In zo'n groep zitten zo'n tien à twaalf studenten die absolute geheimhouding naar de buitenwereld moeten beloven. Diskretie is immers zeer belangrijk.

De meeste studenten, jaarlijks een tachtigtal, starten echter met een individuele therapie, die soms enkele jaren kan duren. De wekelijkse sessies — die een uur duren — kosten voor de student 250 frank aan remgeld. In andere centra die niet gesubsidieerd worden of bij een privépsycholoog ligt dit bedrag uiteraard veel hoger.

In het hierboven geschetste verhaal ligt de klemtoon vooral op het kuratieve aspect. Toch zegt het centrum ook een preventieve doelstelling te hebben. Men levert via kuratieve, individuele weg ongetwijfeld nuttig werk, maar bepaalde problemen zouden wellicht efficiënter kunnen worden aangepakt door ook tijd, energie en geld in preventie te stoppen. Psychische en persoonlijkheidsproblemen staan immers niet los van wat in de ruimere omgeving en samenleving gebeurt.

In de jaren zeventig was homofilie nog grotendeels een taboe, waardoor vele homo's en lesbiennes met ernstige problemen kampten, zowel met hun omgeving als met zichzelf. Door zogenaamde 'Teach-ins' te organiseren hielp het PTC twintig jaar geleden mee dit taboe te doorbreken. Door de succesvolle preventieactie werd het kuratieve aspect inzake homoseksualiteit op enkele jaren kwasi overbodig. Steeds opnieuw duiken echter nieuwe maatschappelijke problemen op. Gebroken gezinnen, alcoholmisbruik, studiedruk en eenzaamheid zijn allemaal fenomenen die vele studenten bekend in de oren zullen klinken. Indien het PTC zich met preventieacties op deze thema's zou richten, zou dit op zijn minst het bewustwordingsproces ten goede komen en bepaalde taboes helpen doorbreken.

Blijft de vraag wie er gebruik maakt van het PTC. Tot vorig jaar konden ook hogeschoolstudenten een therapie volgen. In het samenwerkingsakkoord tussen de unief, Groep I en Lens is psychoterapeutische hulp echter

ekspliet uitgesloten. De scholen van Lens werken immers samen met Cheops en Korridor, twee vzw's die gelijkwaardig zijn aan het PTC. Blijvend dus de uniefstudenten over. De laatste tien jaar is het aandeel van vrouwelijke studenten in therapie gestegen tot 65 procent. Volgens het PTC ligt dit aan het feit dat vrouwen zich sneller bewust zijn van hun problemen en er bovendien sneller iets aan willen doen. Laatstjaarstudenten zijn ondervertegenwoordigd. Het is immers onlogisch om in je laatste jaar aan een langdurige therapie te beginnen.

Vrouwen

Tot slot sprak Veto met een student die een therapie volgde in het PTC. Omdat de student anoniem wil blijven, gebeurde het gesprek naamloos.

Student: -Ik werd naar het centrum doorverwezen door een geneesheer die mij psychoanalyse aanraaide. Ik had psychosomatische klachten met extreme stressstoelstanden. De intakegesprekken verliepen heel droog, terwijl ik weinig concrete antwoorden of informatie kreeg. Dat was griezelig want je legde je lot in handen van anderen. Je moet de anonimiteit doorbreken en alles blootleggen: familiale situatie, levensloop en relaties. Het uiteindelijke doel is inzicht te verwerven in je eigen psychische problemen. Tijdens mijn therapiegesprekken zelf was ik 95 procent van de tijd zelf aan het woord, want door het te verwoorden krijg je ook al inzicht in je eigen situatie. Mijn therapeut werkte volgens de methode van vrije associatie; de therapeut stelt steeds dieperliggende vragen, maar geeft zelf geen antwoorden. Ik merkte pas dat het werkte toen ik een tijdje het wekelijks gesprek moest missen. Maar na enkele maanden slaag je er steeds beter in om je problemen zelfstandig op te lossen.

Nadja Delbarre
Tijl Vanbrabant

Het psychoterapeutisch centrum is gelegen in het Atrechtcollege, Naamsestraat 63. Tel. 32.43.43.

Arme Joe

(foto Katrin Vandenbosch)

Anders reizen

Het avontuur te voet

AVONTUURLIJKE JONGERENREIZEN

van 18 tot 28 jaar

Wandelreizen en trekkings in Europa en Marokko
Ook mountainbike en canyoning

Stuur mij de gratis brochure 'Jongerenreizen '95':

Naam:

Adres:

Refugiestraat 15 - 3290 Diest - Tel. (013) 33 40 40 - Fax (013) 32 16 08

(advertentie)

Education Centre Leuven

COMED computers & onderwijs

Voor snelle beslissers... aanbieding tot 28 maart !!!

alle prijzen zijn incl. BTW

aanbieding tot einde voorraad!
Performa 460 4/160
+ 14' Trinitron kleurenmonitor
+ toetsenbord + muis
+ IONA software

41.990,-

H. Hooverplein 24, B-3000 Leuven
Tel. 016/29.21.50, Fax. 016/29.31.50

(advertentie)

Manga verovert het westen

Prentjes uit het paradijs

Wie in het wereldje van de populaire cultuur een beetje hip wil zijn, moet ondertussen al weten dat manga geen turbotoel is voor eten of iets dergelijks. Manga is wel een verzamelnaam voor zowat alles wat er strips- en animatiegewijs uit Japan komt. Was dat een tiental jaren geleden voor de doorsnee-Europeaan nog synoniem voor 'ellenlange tekenfilmsseries met die ventjes met de grote, blinkende ogen', tegenwoordig blijkt het beeld dat wij van de Japanse produktie hebben enigszins andere akcenten te vertonen. Zinloos geweld. Horror. Seks. Veto.

Het Japanse werk dat het op de Europese en Amerikaanse markt momenteel het beste doet, is wel niet allemaal over een kam te scheren, maar de hierboven genoemde elementen duiden toch steeds opnieuw op. Vaak spelen die verhalen zich af in toekomstige mega-steden die bedreigd worden door demonen en andere kwade krachten. En daarbij gebeurt het meer dan eens dat een complete stad naar de haaien gaat, zoals Hong Kong in 'Urotsukidoji (Legend of the Overfiend)'. Verkrachtelingen met allerlei glibberige tentakels zijn trouwens schering en inslag in dat verhaal, en worden bovendien behoorlijk expliciet in beeld gebracht. Dat erotische element is echter in lang niet alle manga aanwezig. Wel heel tipisch lijken allerlei high-tech cybernetische toestanden. Mangaverhalen kunnen net zoals onze strips over eender wat gaan. De series die het in het westen goed doen — of die hier het meest geproefd worden — bevatten in de meeste gevallen echter wel één of andere vorm van futuristische spits technologie. Een goed voorbeeld daarvan zijn de cybernetische supermassen waarin de protagonisten vaak getooid zijn.

De grote belangstelling voor de Japanse animatiefilms op het festival is geen alleenstaand feit. De voorbije maanden verscheen er in bijna elk tijdschrift of elke krant wel een artikel over de nieuwste opkomende rage in de populaire cultuur, de 'manga video's' of Japanse animatiefilms. Iedereen wil er een woordje over meespreken, fuiven met mangatema's rizen uit de grond, chill-outrooms vertonen flitsende beelden uit bekende manga-films en bijna elke videotektracht er geld uit te slaan door enkele rekken te reserveren voor deze films. Ook op Internet is er ruimte voor mogelijke vragen en uitleg over de films en de bijbehorende personages. Kortom, manga is er en iedereen moet en zal er iets over horen.

Maar voor de modale Japanner is manga meer dan een rage, het is een levensstijl, het maakt deel uit van de opvoeding en het verdere leven. Vanaf zijn prille levensjaren komt de Japanner in contact met stripverhalen en tekenfilms. Die zijn wel niet helemaal te vergelijken met de manga-animatie die wij voorgeschoteld krijgen. In het westen wordt manga zoals gezegd nog veel te vaak geassocieerd met geweld, technologische snuffjes en seks. De brede, gevarieerde manga-industrie produceert echter ook de gebruikelijke stripverhalen en films voor kinderen, met duidelijk Japanse kenmerken, strips die zich toeleggen op uiteenlopende onderwerpen als sport, romances, gokspelen of saamwerkingsrijgers, en de erotische verhalen voor volwassenen.

Teek

Tijdens het Festival van de Animatiefilm, dat in Brussel en Gent liep van 16 februari tot 6 maart, werden verscheidene Japanse animatiefilms vertoond. De legendarische actiefilm 'Akira' van Katsuro Otomo mocht niet ontbreken en de opvolger 'Roujin Z' trok eveneens veel toeschouwers. Daarnaast was er de film 'Phoenix 2772 — De vuurvogel' en een retrospectieve van de binnen het manga-wereldje befaamde tekenaar Osamu Tezuka, bekend voor zijn tv-werk en strips 'Astroboy' en één van de eersten die de stap van strip naar animatie maakte.

Pendel

De kinder- en tienerjaren in Japan staan bekend als een stresserende en slopende tijd. Vanaf de leeftijd van vijf jaar, soms zelfs vroeger, dient het kind te presteren, wat met zich meebrengt dat het niet veel tijd heeft om zich buitenshuis te amuseren. Daardoor

wordt elke vierde seconde opgevoeld met het lezen van manga. Dat is goedkoop, niet te vermoeiend en biedt een droomwereld aan zodat men even kan ontsnappen uit de heftige realiteit.

Dat patroon zet zich verder gedurende het hele leven. Dagelijks pendelen miljoenen Japanners met de trein van en naar hun werk, zittend of staand, met in de hand de nieuwe uitgave van hun favoriete mangablad. En hoe klein hun huis ook mag zijn, een televisie ontbreekt er nooit. Elk familielid kan van vroeg tot laat met ingehouden adem de verhalen volgen van al zijn helden.

Velen in het westen denken nog dat het mangafenomeen begonnen is met de bekroonde animatiefilm 'Akira' van Otomo, maar eigenlijk gaat het veel verder terug in de tijd. In het midden van de negentiende eeuw duikt het woord manga voor het eerst op. De twee karakters waaruit het woord is opgebouwd, man en ga, betekenen letterlijk 'onverantwoorde beelden'. Japan kent namelijk een lange teken-geschiedenis van vulgaire thema's zoals wedstrijden waarbij men in elkaars gezicht scheten laat, elkaars penis in erektie vergelijk, het ontmeeste-poep-verzamelen-spel en ondeugende erotische spelletjes in alle mogelijke denkbare combinaties.

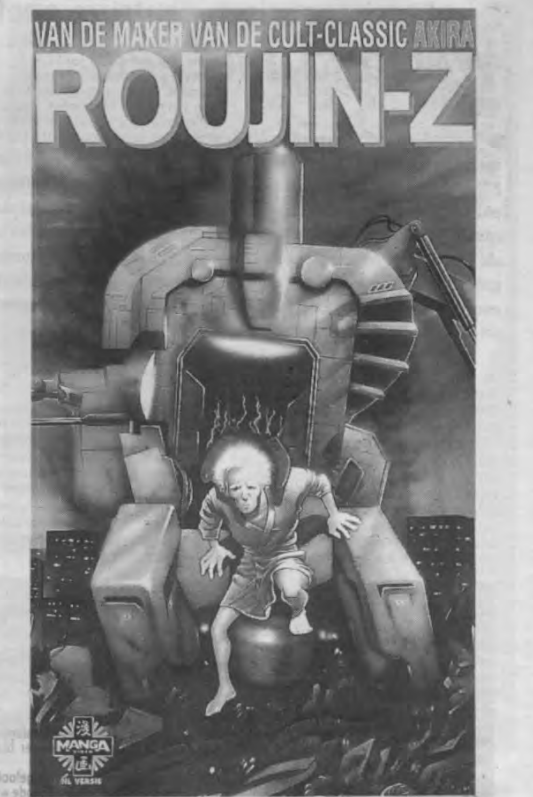
Zeemzoet

Tegen het midden van de twintigste eeuw kent de manga-industrie een enorme doorbraak door het vernieuwende werk van Osamu Tezuka. Zijn groot respect voor de werken van Walt Disney en zijn fascinatie voor de filmtechnieken, maakten dat hij één van de eersten was die de stap aandurfde van strips naar animatiefilms. Hij produceerde series voor televisie en enkele langspeelfilms. Zijn kortfilm 'Jumping' is briljant door zijn eenvoud en vindingrijkheid. Hij was een lichtend voorbeeld voor vele anderen, waaronder ook Otomo.

Verscheidene beginnende artiesten storten zich op hun werk, en leven maanden aan een stuk op koffie en sigaretten om voor een karig loon een serie tijdig te kunnen afwerken. Ondanks de stress en de nood aan slaap is dit voor hen een paradijs, een strip-paradijs. De ware bekroning voor hun werk is een televisiebewerking. Een gevestigd en geroemd tekenaar is gemakkelijk één van de rijkste mannen van Japan. En als een serie succes kent, komt de kommerse pas goed op gang: poppetjes, transformeerbare robotten, snoepgoed met een gadget, cd's, laserdiscs en vooral ook telefoonkaarten met een afbeelding van de hoofdrolspelers zijn ware collector's items.

De vraag is of manga bij ons een even grote populariteit zal kennen. Het Engelse label Manga Video houdt zich bezig met de import en export van Japanse animatiefilms. Zij kiezen voor films die naar verhaal en karakterisering heel Angelsaksisch en mondiaal zijn. Hun voorkeur gaat uit naar actie, geweld- en seksfilms, want daar is de westerse wereld al aardig mee vertrouwd. De Japanse liefdesverhalen zullen hier waarschijnlijk niet echt inslaan: ze zijn niet universeel genoeg en bevatten teveel Japanse trekjes om door ons juist geïnterpreteerd te worden. Kwalitatief kunnen ze erg hoogstaand zijn, maar de westerse kijker gaat het teveel vergelijken met de tv-series die vroeger en nu op onze televisie verschijnen, zoals bijvoorbeeld 'Candy, Candy', de animatieserie over het weesmeisje met de grote ogen en de blonde lokken. Deze romances kennen in Japan een enorm succes omdat het liefdesleven steeds gekontroleerd wordt door de omgeving en de familie, en Japanners bekend staan om hun gesloten en ingetogen karakter. In de zeemzoete liefdesstrips kan men zijn onvervulbare dromen op alle mogelijke manieren gerealiseerd zien.

Hetzelfde verschijnsel komen we ook tegen bij de geïmporteerde en vertaalde mangastrips of -comics. Het aanbod wordt daar ook steeds groter. Vroeger kon men Japanse tekenverhalen enkel vinden in gespecialiseerde stripzaken, maar vandaag de dag vindt men ze zelfs in de stripwinkel om de hoek. De uitgeverijen en stripzaken kunnen de grote vraag naar manga amper aan en de jarenlange fans zien nu vaak hun strips weggekaapt door de grote massa geïnteresseerden. Maar liefdesverhalen vind je niet meer veel, daar deze bijna volledig verdrongen zijn door de

cyberstrips. De Franse uitgeverij Glénat begon in het begin van de jaren negentig met de stripreeks van 'Akira', waarvan ondertussen reeds twaalf delen verschenen zijn en een dertiende in voorbereiding is.

Kortstondig

Onlangs brachten zij ook de reeks 'Appleseed' uit. Op de markt waren reeds 'Dragon Ball' en 'Ranma 1/2', en voor de nabije toekomst wordt de publicatie verwacht van onder meer 'Gunn' — op video bekend als 'Battle Angel Alita' —, 'Sailor Moon' en geregelde uitgaven van het mangatijdschrift Kaméha. Ook Amerikaanse uitgeverijen als Dark Horse Comics wagen zich aan het Japanse werk met titels als 'Dirty Pair', 'Bubblegum Crisis' en weldra het prachtige 'Dom' van Otomo.

Het label Manga Video bracht reeds enkele bekende series en films uit als

'Akira', 'Roujin Z', 'Doomed Megalopolis', 'The Guyver', 'AD Police' en 'Urotsukidoji'. Er wordt voorts hard aan gewerkt om nieuwe, ongesensureerde animatiefilms met westerse inslag te verkrijgen. In Engeland worden er dan nog enkele veranderingen aangebracht, zoals dubbing of ondertiteling en aanpassing van de muziek door groepen als Nine Inch Nails. Het mangafenomeen valt kwa populariteit niet te vergelijken met de positie van de verhalen in thuisland Japan, maar het is nu al duidelijk dat het geen kortstondig belevings zal zijn. Niet te vergeten: in mei van dit jaar wordt er een nieuwe versie verwacht van Otomo, 'Memories', een drieluik met de verhalen 'Magnetic Rose', 'Stink Bomb' en 'Cannon Fodder'. Hopelijk gaat men dat ook programmeren in onze bioskopen. Alvast iets voor de echte fan om naar uit te kijken.

Grietje Schepers

Osamu Tezuka's Astroboy

HUMORISTIEK

HET PLEZIER VAN BELGIË

h e t zwevend gsmoetschap	BLOEDEND HART	walter baele	KAMELOT	TARS LOOTENS
25 maart 19 uur leuven MINNE POORT				de Vieze gasten
26 maart 19 uur leuven STADS SCHOUW BURG				de Vieze gasten
h e t zwevend gsmoetschap	POPPE VERNAEPCHE	un oeuf is un oeuf	naessens de smet mamagurka	kom mil loo

Reserveringen: 016/22.21.13 (Cultureel Centrum)
Dagkaart: 550 BEF • Weekendkaart: 950 BEF •
Korting voor studenten, C.J.P. +3 pag. Davidsfonds

Veto: Een aantal nummers die Naessens en De Smet zullen brengen, komen uit teaterstukken, andere zoals 'Cowboy Henk' en 'De zee' zijn dan weer bekend van het tv-programma 'Lava'.

Kamagurka: -Het zijn liederen die ik in de loop van mijn leven geschreven heb. Er zitten liedjes tussen die al vijftien jaar oud zijn. De recentste zijn, denk ik, toch ook al twee jaar oud. Johan en ik werken dus inderdaad al bijna zestien jaar samen.

Veto: In een interview over de teaterstukken 'Mario, ga eens opendoen, er wordt gebeld' en 'Tante Eutanasie gaat achteruit', stelde je dat die liederen aan de ene kant — allicht — humoristisch bedoeld waren, maar dat ze anderzijds ook een zekere dramatische draagkracht hebben.

Kamagurka: -Humor komt altijd voort uit zwarte gaten, uit donkere hoeken. Humor die voortkomt uit zoegeer en maneschijn is volgens mij geen humor, maar eerder iets heel vervelends, iets dat 'ludiek' is. Ik vind dat niet geestig.

Veto: Waarom niet?

Kamagurka: -Iets dat ludiek is, daar lach je sowieso mee. Als je gekriebeld wordt, kan je ook lachen. Dat is een beetje hetzelfde. Hoe erger dat het is, hoe meer ik kan lachen, hoe bevrijdender de lach.

Veto: Humor als katarsis.

Kamagurka: -Ja, laat ons zeggen dat ik mij veel eerder verwant voel met Ionesco dan met Jacques Vermeir, alhoewel dat ze alle twee doen lachen.

Pavarotti

Veto: De muziek van De Smet is ook iets of wat anders dan wat velen bij nummers van Kamagurka zullen verwachten. De instrumentatie is klassiek, in tegenstelling tot wat je bijvoorbeeld met De Vlaamse Primitieven deed.

Kamagurka: -Johan heeft dat gedaan. Ik weet niet of je de liederen van Schubert kent (begint met gezwoelen stem te zingen). Die romantische pathos, dat vinden we dus fantastisch, ook al omdat het iets is dat totaal niet in de mode is — wat dan waarschijnlijk ook de reden is waarom er zo weinig volk op af komt. Dan hebben we ook nog die kwit van een Guido Naessens gevonden. En dat is dus echt wel een serieuze kwit: die staat op het podium als een operazanger, een mini-Pavarotti, een Pavarotti met anorexia zijn spel te brengen. Naessens en De Smet gaan er mee stoppen trouwens. Ze zijn het wel beu, denk ik.

Veto: Je houdt er trouwens niet van dat er een onderscheid gemaakt wordt tussen serieus zijn en grappen maken. Die twee vormen voor jou blijkbaar een continuüm?

Kamagurka: -«U studeert?»

Veto: Wij studeren. Dit is dan ook een interview voor een studentenblad. Mensen, zo stel jij, willen lachen van zo laat tot zo laat en voor de rest moeten ze serieus zijn.

Kamagurka: -Dat is mijn theorie of zo?

Veto: Die zijn we toch een paar keer tegengekomen. **Kamagurka:** -Goed dat u mij op de hoogte houdt van mijn theorie. Wel, er is iets voor te zeggen dat mensen graag weten wanneer ze moeten lachen. Ik vind het ook plezant om op het moment dat ze denken dat ze moeten lachen iets heel serieus te zeggen. De gedichten van Kamiel Kafka bijvoorbeeld zijn soms ook heel serieus, bitter en sinisch. Ik vind het heel plezant om daarmee uit te pakken om een moment dat dat een soort verwachtingspatroon doorbreekt.

Talent

-Anderzijds moet je natuurlijk ook ergens aan dat verwachtingspatroon beantwoorden: ik ga geen avond op een podium staan en alleen maar serieuze gedichten vertellen. Dat zie ik ook niet zitten, maar ik vind het dus ook geestig om mensen te doen lachen met serieuze dingen. Dat hangt af van de manier waarop je het brengt. Ik denk bijvoorbeeld dat als Etienne (één van Kamiel Kafka's tegenspelers in 'Studio Kafka' en 'Tilt', *mvd*) dan gedicht zou brengen van Herman De Coninck of Hugo Claus de zaal zou plat liggen. Etienne is een gast met een open verhemelte. Dat is iets heel triest, daar mag je niet mee lachen, tot dat ermee gelachen wordt. Dan lachen ze allemaal mee. Dat vind ik ook interessant aan humor, dat men je zegt dat je iets niet mag doen en als je het wel doet lacht iedereen mee.

Veto: Je werkt nu eigenlijk voor twee verschillende soorten publiek. Aan de ene kant heb je het Humo-publiek dat waarschijnlijk al zo lang vertrouwd is met Kamagurka dat hij kan doen wat hij wil, anderzijds is er misschien het publiek van 'De Drie Wijzen', ook van 'Tilt', dat waarschijnlijk niet alles even makkelijk aanneemt. Als voorbeeld misschien mijn moeder die heel graag naar 'De Drie Wijzen' kijkt, en Kamagurka daar ook wel kan appreciëren. Toen zij Kamagurka in 'Geen Kaas, geen Spektakel' zag met het nummer 'Echte mignen' was zij gechoquerd door de zinsned "Jesus was een echte man, zowel thuis als aan het kruis".

Kamagurka: -Stelt ze het goed, je moeder?

Veto: Mijn moeder stelt het nog steeds zeer goed.

Kamagurka: -«Na een opname van veertien dagen.»

Veto: Je lijkt je dus aan te passen aan het publiek waarvoor je werkt.

'Humoristisch' met liederen van Kamagurka: "Humor komt altijd voort uit zwarte gaten"

Kamagurka is allicht de meest veelzijdige komiek die Vlaanderen rijk is. Het kan dan ook bijna niet anders dan dat op het nieuwe cabaretfestival 'Humoristisch' (zie ook artikel pagina 6) één of andere creatie van hem te zien is. Frazen als "hij groeit niet in de bomen, hoewel hij daar soms hangt van honger om te komen" uit 'Cowboy Henk' of "Pladijs is een grappige vis, walvissen zijn veel plezieriger dan dat, rond zijn is toch veel leuker dan plat" ("De zee") zullen schering en inslag zijn in 'Kamagurka-liederen' door Guido Naessens en Johan De Smet. Kamagurka schreef de teksten, Johan De Smet de muziek. Veto trok naar 'Tilt' en sprak met Kamagurka. Veto trok naar 'Tilt' en sprak met Kamagurka.

Kama en tweederde van Studio Kafka

(foto Steven Van Garse)

Kamagurka: -Het is een ander tv-programma, maar in essentie vertel ik net hetzelfde soort moppen. Je past je natuurlijk wel een beetje aan. Bij 'De Drie Wijzen' zal ik niet gaan zingen bijvoorbeeld. Nee, ik vind het ook geestig om andere dingen te doen. Dat heeft niets te maken met je aanpassen aan het publiek. Als je voor de radio werkt, moet je bijvoorbeeld geen pot opzetten, moet je geen decor bouwen. Je moet gewoon een mikro plaatsen en met een paar geluiden kan je dan een hele wereld oproepen. Dat is toch ook weer iets anders.

Veto: Maar je respecteert dat publiek toch, in tegenstelling tot sommige van je kollega's, zoals Herman Brusselmans.

Kamagurka: -Is dat een komiek, Herman Brusselmans?

Veto: Hij is een schrijver, maar hij werkt nu ook voor de commerciële tv, met name voor het programma 'Roxy' van VT4. In een dubbelinterview in Het Nieuwsblad bleek het verschil tussen jullie twee erop neer te komen dat hij op het publiek van de commerciële zenders koets, terwijl jij er best graag voor werkt.

Kamagurka: -Ja natuurlijk, ik vind dat geestig. Hij zit ganse dagen te kijken naar programma's waar hij op kost, en dan kost hij op de mensen die ook naar die programma's kijken. Terwijl ik gewoon naar tv zit te kijken en als het mij niet aanstaat kijk ik naar een ander programma. Interesseert het mij niet, dan ben ik gewoon weg. Iedereen is daar vrij in. Willen de mensen lachen met André Van Duin, of met Woody Allen, of met Urbanus, dat maken zij maar uit. Herman zegt "daarmee mag je lachen en al de rest is slecht". En dat vind ik bullshitt.

Verhemelte

Veto: In 'De Plantage', een VPRO-programma waar ook Jan Fabre te gast was, was je blijkbaar niet zo goed gezind. Vooral de interviewerster van dienst wist niet meer goed wat aan te vangen. Wat heb je tegen Jan Fabre?

Kamagurka: -Jan Fabre en zo, dat zijn van die gasten die kunst maken en dan denken dat dat moeilijk moet zijn. Niet iedereen kan dat begrijpen, wetje wel. Je moet een ingewijde zijn om daarover te kunnen spreken. En wanneer ben je eigenlijk een echte ingewijde? Dat is wanneer je er een half miljoen voor over hebt om een Jan Fabre te kopen. Het draait dus allemaal om geld. Als ik in een programma zeg dat ik Jan Fabre kitsch vind, of flauw vind, of als ik zeg dat hij niet meer dan een gewone schilder is, weet ik veel

wat, dan zakt voor die gasten een zekere marktwaarde in elkaar. Dan gaat het zo van "Oei, oei, ik heb twee miljoen betaald voor die biestreep van Jan Fabre" en wordt er natuurlijk direct weerwerk geboden. Het is zelfs zo dat je kan stellen dat wat ik daar op een bepaald moment zeg, genoeg is voor mij om nooit meer met een schilderij in een galerij te mogen hangen. Dan heet het "Kamagurka is gedaan".

Ratelslangen

Veto: Vind je het dan niet vervelend dat men je in Nederland tegenwoordig als een conceptueel kunstenaar beschouwt?

Kamagurka: -«Wie doet dat?»

Veto: Er is één of ander kunstmanifestatie in Amstelveen geweest...

Kamagurka: -Ah ja, waar ik aan mee gedaan heb. Nee, ze beschouwen mij niet als een conceptueel kunstenaar, maar als een tekenaar die daar iets deed. Voor mij is dat hetzelfde als wanneer ik een cartoon maak.

Veto: Kamagurka krijgt tegenwoordig in elk geval veel internationale erkenning. Komt je werk op den duur dan niet in dezelfde plaatsen terecht als dat van Jan Fabre? Er bestaan bijvoorbeeld stripmuseums...

Kamagurka: -Stripmuseums, dat is toch een soort folklore.

Veto: Je hebt ook in Raw gepubliceerd.

Kamagurka: -Dat is gewoon een stripblad. Het is een Amerikaans blad, ja.

Veto: Het is een ander stripblad als Robbedoes bijvoorbeeld.

Kamagurka: -Alle, je moet niet onnozelen doen. Je hebt dingen die goed zijn, interessant zijn en dingen die niet goed zijn. Het probleem met Robbedoes is dat er misschien nog tweeduizend mensen zijn die het kopen. De reden daarvoor is dat diegenen die erin tekenen eigenlijk imitatoren van imitatoren van imitatoren van in de tijd van bijvoorbeeld Franquin zijn.

Veto: Wat vind je dan wel nog goed van heden-daagse strips?

Kamagurka: -Ik vind eigenlijk niet zo veel strips goed. Er zijn in Amerika wel wat underground-strips, alle underground, maar ik hou in feite meer van cartoons. Gary Larson vind ik heel goed, maar vertaald komt 'The Far Side' niet helemaal tot zijn recht. Je moet dat in het Engels lezen. Die cowboys en ratelslangen en zo, in het Engels werkt dat gelijk beter.

Veto: Naast het reeds genoemde Raw publiceert je ook in The New Yorker. Zijn er nog andere Amerikaanse bladen waarvoor je werkt?

Kamagurka: -«Naast The New Yorker en Raw zijn er nog wat undergroundblaadjes. Dat is niet zo overdreven.»

Veto: Wij hadden begrepen dat je in de Verenigde Staten ook in kranten publiceert.

Kamagurka: -«Nee, maar ik heb nu wel contact met 'syndicates' zoals dat in Amerika heet. Die verkopen je strips aan kranten, twintig, dertig, veertig, honderd kranten, maar ik moet nog zien hoe dat gaat. Misschien lukt het, misschien niet.»

Veto: Cowboy Henk?

Kamagurka: -Ik denk dat de eerste zaken zoiets zullen zijn als bijvoorbeeld 'Kama's Fax' of 'Writer's Block', maar dat is allemaal nog af te wachten. In de Verenigde Staten wonen er per staat misschien duizend cartoonisten, en daar zou er ook nog ene van België in de kranten gaan staan.

Veto: En televisie? Je hebt een exclusiviteitscontract met VT4. Wil dat zeggen dat er ook plannen zijn voor een eigen programma?

Kamagurka: -Ik denk er toch al aan, maar ik heb nog geen concrete plannen.

Veto: Wordt het dan iets als 'Studio Kafka'?

Kamagurka: -«Nee, het wordt een tv-programma. Het wordt weer iets anders.»

Veto: Een talkshow?

Kamagurka: -«(Zucht ostentatief) Ja, misschien moeten we dat maar een keer doen. Eénmalig of zo.»

Veto: Het zou toch leuk zijn, met Jan Fabre als gast. **Kamagurka:** -«Nee, ik weet totaal niet wat het gaat worden en of het er gaat komen. Het zal ervan afhangen, maar ik vind de radio ook vrij geestig en ik wil dat zeker volgend jaar nog een keer doen.»

Veto: Hoe wordt daarop gereageerd?

Kamagurka: -«Ik weet het niet. Dat moet jij beter weten dan ik.»

Veto: We hebben 'Studio Kafka' zelf nog niet gehoord, maar de reacties die we al gehoord hebben is dat het soms nogal ergerlijk zou zijn.

Kamagurka: -«Ja, dan is het ergerlijk. Ik weet het dus ook niet. Tegen mij gaan ze niet zeggen of het goed of slecht is. En ook al zeggen ze dat het goed is, dan ga ik daar nog niet op voort. Wat ze tegen mij zeggen is... ja, wat ze tegen mij zeggen. Men zegt ook altijd "wat een schoon kindje" als er iemand met een kind binnenkomt. Als je dan ziet wat er soms in die wieg ligt. Ik ga dus niet voort op wat de mensen tegen mij zeggen.»

Veto: Ben je nog van plan met andere mensen samen te werken? De parodieën op andere strips in de Humo waren bijvoorbeeld leuk.

Kamagurka: -«Momenteel ben ik niet zo bezig met strips, eerder met optredens en radio en tv. Cartoons ook wel. Misschien doe ik dat nog wel als ik goesting krijg.»

Veto: Uit interviews met jou komt vaak naar voren dat je vindt dat het uiteindelijk niet veel uitmaakt wat iemand al dan niet doet. Lukt het altijd even goed om alles zo te relativiseren?

Kamagurka: -«Tuurlijk niet. Daar is talent voor nodig.»

Veto: Is dat Kamagurka of Luk Zeebroek die dat zegt?

Kamagurka: -«(denkt even na) Luk Zeebroek.»

Karen Desmet
Kris Jacobs